

PREDLOG

PRVA OBRAVNAVA EVA 2017-2130-0012

ZAKON O SPODBUJANJU INVESTICIJ

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Pomen investicij za gospodarstvo

Investicije so za nacionalno ekonomijo eden najpomembnejših dejavnikov pri pospeševanju gospodarskega razvoja. Pomenijo povečanje kapitala, ustvarjajo proizvodnje zmogljivosti ter povečujejo število delovnih mest in možnost mobilizacije delovne sile, ki bi sicer ostala neizkoriščena. S tem prispevajo k razvoju gospodarskih družb in njihovemu prestrukturiranju, saj so investicije dolgoročno predvsem dejavnik večanja produktivnosti, prenosa znanja in nosilec tehničnega napredka, s tem pa povečujejo trgovinsko menjavo in integracije ter spodbujajo konkurenco, skrbijo za skladnejši regionalni razvoj in dodatne davčne prihodke.

Pri tem so tuje neposredne investicije (v nadaljevanju: TNI) kot najvišja stopnja internacionalizacije ena izmed najhitreje rastočih ter najpomembnejših oblik mednarodnega sodelovanja, saj pomembno prispevajo k prestrukturiranju, razvoju, konkurenčnosti, izvozni intenzivnosti gospodarstva ter vključevanju slovenskih gospodarskih družb v dobaviteljske mreže transnacionalnih gospodarskih družb. To je še posebej pomembno za majhno, odprto gospodarstvo, kot je slovensko.

Vendar, če želimo izkoristiti zeleni razvojni potencial Republike Slovenije ter vzpostaviti okoljsko vzdržen gospodarski razvoj Republike Slovenije, morajo investicije slediti trajnostni naravnosti in družbeni odgovornosti.

Zavedati pa se je treba, da se tako domača kot tuja podjetja ravna po tržnih načelih in svoje poslovanje širijo tam, kjer imajo najboljše možnosti za rast in razvoj ter takrat, ko so zmožna in pripravljena za investiranje njihovega kapitala.

Investicijski potencial

Pozitivni podatki o tekočih gospodarskih gibanjih kažejo, da Republika Slovenija ponuja vse več potencialnih možnosti za vstop novih investitorjev in za širitev poslovanja tako domačim kot tujim podjetjem. Kljub temu Slovenija še ni izkoristila svojega potenciala na področju privabljanja investicij in na tem področju zaostaja za konkurenčnimi državami.

Poslovni subjekti z najmanj 20 zaposlenimi so leta 2015 ustvarili za 5.211.000.000 eurov investicij v nova in rabljena osnovna sredstva, kar je za 4 % več kot leto pred tem, od tega so prispevali 22 % vrednosti vseh ustvarjenih investicij poslovni subjekti v predelovalnih dejavnostih. Vrednost investicijskih vlaganj je bila višja kot leta 2014 v večini dejavnosti. Vrednost investicij v osnovna sredstva leta 2015 je bila še vedno nižja kot je bila leta 2008, pred recesijo. Poslovni subjekti so leta 2015 ustvarili kar 45 % vseh investicij v osrednjeslovenski regiji (vir: SURS, 19. 12. 2016).

Vrednost TNI je leta 2016 znašala 12.949.700.000 eurov, kar je za 11,5 % oziroma 1.337.700.000 eurov več kot leta 2015 in za 27,7 % oziroma 2.812.600.000 eurov več kot leta 2014 (vir: BS, 2017). Po deležu TNI v BDP z 28,9 % v letu 2016 zaostajamo za večino evropskih držav. Leta 2015 je delež TNI v BDP znašal 29,4 % in leta 2014 25 % (vir: UNCTAD, World Investment Report 2017).

Ovire za investiranje

Razlogi, zakaj Slovenija ni atraktivnejša kot lokacija za investicije, so zagotovo nekateri osnovni ekonomski dejavniki (na primer velikost trga in velikost BDP), regulatorno-politični dejavniki ter poslovno in podporno okolje.

Največkrat se navajajo (po različnih študijah) naslednje ovire za TNI:

- ovire oziroma ukrepi, ki so povezani z visoko obdavčitvijo delovne sile,
- ovire, povezane z rigidnostjo delovne zakonodaje, ter
- ovire pri nakupu zemljišč.

Kot pojasnilo k prvi alineji navedenega je potrebno poudariti, da Slovenija po obremenjenosti z javnimi dajatvami izstopa zgolj pri obremenitvi s prispevki za socialno varnost, ki pa niso del davčnega bremena in davčne politike. Te vsebine, skupaj z delovno-pravno zakonodajo, bi bilo potrebno reševati na sistemski ravni, saj se nanašajo na vsa slovenska podjetja.

Globalni indeks konkurenčnosti 2017–2018, kjer je Slovenija uvrščena na 48. mesto med 137 državami, kot najpomembnejše ovire pri poslovanju navaja davčne stopnje, sledita neučinkovita vladna birokracija in restriktivna delovna zakonodaja (vir: World Economic Forum 2017). V istem poročilu sicer Slovenija pri celoviti davčni stopnji, izraženi kot odstotek dobička, dosega solidno uvrstitev, to je 42. mesto, kar kaže na to, da davčne stopnje ne morejo biti najpomembnejša ovira za poslovanje, so jih pa kot ovira navajali posamezni intervjuvanci med slovenskimi podjetji in so predvsem odraz subjektivnega mnenja.

Na svetovni lestvici konkurenčnosti je Slovenija leta 2017 uvrščena na 43. mesto (kar je enako kot leto prej) med 63 državami, in sicer po merilih gospodarske uspešnosti, vladne in poslovne učinkovitosti ter infrastrukture (vir: IMD 2017).

Investicijske spodbude

Spodbude se v svetu še vedno uporabljajo kot instrument za privabljanje investicij, saj v povezavi s cilji trajnostnega razvoja lahko povečajo učinkovitost investicij. Uporabljajo se predvsem za stimuliranje investicij v specifične industrije, aktivnosti ali kot nadomestilo za pomanjkljivosti posameznih regij.

Spodbude so lahko kategorizirane v tri glavne skupine, in sicer fiskalne, finančne in regulatorne. Na podlagi raziskave, ki jo je izvedel UNCTAD (vir: UNCTAD survey of IPAs (2014)), so med fiskalnimi, finančnimi in regulatornimi spodbudami fiskalne spodbude najpomembnejše med spodbudami za privabljanje TNI. To sicer še posebej velja za države v razvoju in tranzicijska gospodarstva. Finančne in regulatorne spodbude se smatrajo kot manj pomembno orodje politike privabljanja TNI, ukrepi podpornega okolja pa so za investicije posebnega pomena.

Slovenija že zdaj dosega dobre rezultate na področju davčne konkurenčnosti (Tax Foundation 2017 – International Tax Competitiveness Index Slovenijo uvršča na 15. mesto, po davku od dohodka pravnih oseb pa celo na 4. mesto med 35 državami), zato zakon ne posega na področje obdavčenja.

Finančne spodbude se lahko uporabljajo kot kompenzacija za šibkejše dele investicijske klime oziroma za preusmeritev investicij v gospodarsko manj razvita območja ter za privabljanje investicij, pri katerih bo prišlo do pomembnega prenosa kapitala ter predvsem znanja in tehnologije s strani investitorja ter večje dodane vrednosti.

Smiselno je, da so spodbude, ki jih ponujamo investitorjem, primerljive z državami v naši okolici oziroma v konkurenčnih državah. Nema lookrat se tudi zgodi, da podjetje, ki je prisotno na več trgih znotraj konzorcija oziroma skupine, izbira, v kateri državi bo izvedlo določeno investicijo. V

takem primeru je za odločitev o izvedbi investicije v neki državi pomembna tudi morebitna dodelitev finančne spodbude.

Razlogi za sprejem predloga zakona

Naloga vlade je, da zagotovi privlačno in predvidljivo poslovno okolje za nemoteno delovanje tako domačih kot tujih gospodarskih družb.

Sloveniji še ni uspelo v celoti izkoristiti svojega potenciala za privabljanje investicij. Globalni indeks priložnosti za privabljanje TNI Slovenijo za leto 2016 namreč uvršča na visoko 37. mesto med 124 državami po merilih, kot so: gospodarske osnove, finančne storitve, poslovno zaznavanje, institucionalni okvir ter mednarodni standardi in politike (vir: Milken Institute – Global Opportunity Index).

Razlogi za sprejem predloga zakona so zato predvsem spodbuditi in pospešiti investicijsko dejavnost v Sloveniji, ohraniti Slovenijo konkurenčno v primerjavi z drugimi (bližnjimi) državami pri privabljanju investicij, saj so predlagani ukrepi primerljivi z ukrepi v konkurenčnih državah, ustvariti pregleden, preprost, predvidljiv in investitorju prijazen sistem dodeljevanja spodbud.

Po trenutno veljavni zakonodaji ima Slovenija Zakon o spodbujanju tujih investicij in internacionalizacije podjetij, ki med drugim določa ukrepe za spodbujanje tujih investicij, vendar nikjer niso predvideni ukrepi za spodbujanje domačih investicij, kar postavlja domače investitorje v neenakovreden položaj v primerjavi s tujimi (to je neenakovredna obravnava).

Slovenija nima zakona, ki bi sistemsko in na enem mestu urejal spodbujanje investicij, ter ne ponuja celovite storitve podpore investitorjem na enem mestu. V veljavni zakonodaji je prav tako opaziti odsotnost definiranja javnega interesa in javne koristi zaradi pospeševanja gospodarske rasti in zaposlovanja, ustvarjanja novih delovnih mest in zagotavljanja skladnega regionalnega razvoja, kot podlaga za razlastitve nepremičnin.

Internacionalizacija slovenskega gospodarstva

Spodbujanje internacionalizacije slovenskega gospodarstva se izvaja v skladu z Zakonom o spodbujanju tujih neposrednih investicij in internacionalizacije podjetij, ki pa se s predlogom Zakona o spodbujanju investicij ukinja. Z namenom kontinuiranega izvajanja aktivnosti s področja spodbujanja internacionalizacije se v predlog Zakona o spodbujanju investicij prenaša del določb, ki se nanašajo na internacionalizacijo podjetij. Internacionalizacija je pomemben dejavnik gospodarske rasti in ključ do višje produktivnosti in večje gospodarske prosperitete, saj izvoz pomembno prispeva k BDP.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predlaganega zakona je določitev ustrezne pravne podlage za spodbujanje začetnih investicij z namenom privabiti investitorje k trajnemu investiranju na območju Republike Slovenije, z uvedbo ustreznih spodbud in drugih aktivnosti za spodbujanje investicij.

Investicije so za nacionalno ekonomijo dejavnik večanja produktivnosti in nosilec tehničnega napredka, s tem je primarna vloga investicij ustvarjanje gospodarske stabilnosti in rasti.

Za zagotovitev dolgoročne blaginje prebivalcev so potrebne investicije, ki bodo prispevale k prehodu v zeleno, z viri gospodarno in nizkoogljično krožno gospodarstvo.

2.2 Načela

Enakost obravnave tujih in domačih investitorjev

Vse gospodarske družbe, ki so registrirane v Republiki Sloveniji ali pa se nameravajo registrirati v Republiki Sloveniji, so enako obravnavane in imajo pravice s področja spodbujanja investicij, ne glede na to ali gre za pravno osebo v domači, mešani ali tuji lasti.

Odgovornost učinkovite uporabe javnih sredstev

Zakon s postavljenimi pogoji, merili, postopkom dodeljevanja in načrtnim spremljanjem dodeljenih investicijskih spodbud zagotavlja, da je uporaba javnih sredstev učinkovita.

Učinkovitost

Dejavnost spodbujanja investicij je smiselna, če se lahko izkažejo konkretne ekonomske koristi njenega izvajanja. Zakon predvideva, da se obseg dejavnosti v programskih dokumentih določi na podlagi predvidene ekonomske upravičenosti.

Mednarodna primerljivost

Ukrepi za spodbujanje investicij so primerljivi z ukrepi, ki jih za spodbujanje investicij ponujajo bližnje in Sloveniji konkurenčne države. Ker zakon ureja področje mednarodnega poslovanja, je potrebno, da se vzpostavi infrastruktura, katere storitve so mednarodno primerljive in ki deluje po standardih, ki so se uveljavili v razvitih tržnih gospodarstvih.

Transparentnost

Investicijske spodbude se dodeljujejo po vnaprej znanih postopkih, pogojih in merilih.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Predlog zakona prinaša novost v izenačitvi domačih in tujih investitorjev, saj se s predlogom zakona uvajajo **isti ukrepi spodbujanja investicij tako za domače kot za tuje investitorje**. Po trenutno veljavni zakonodaji ima Slovenija Zakon o spodbujanju tujih investicij in internacionalizacije podjetij, ki med drugim določa ukrepe le za spodbujanje tujih investicij, kar postavlja domače investitorje v neenakovreden položaj v primerjavi s tujimi.

Predlog zakona določa oblike investicijskih spodbud, pogoje, merila in postopek dodeljevanja investicijskih spodbud, ki so subvencije, spodbude v obliki kredita, garancije in subvencionirane obrestne mere, samoupravna lokalna skupnost lahko na podlagi neposredne pogodbe o nakupu nepremičnin proda nepremičnine gospodarski družbi po cenah, ki so nižje od tržnih.

Predlog zakona kot investicijsko spodbudo uvaja **možnost nakupa nepremičnin v lasti samoupravnih lokalnih skupnosti pod ocenjeno vrednostjo na podlagi neposredne pogodbe**, kar v primerjavi z veljavno zakonodajo poenostavi postopek in skrajša čas, potreben za izvedbo postopkov.

Predlog zakona opredeljuje strateško investicijo ter ugotovitev izpolnjevanja pogojev za strateško investicijo in določa **nov razlastitveni namen za strateške investicije**, ki so v javnem interesu in prispevajo k javni koristi zaradi pospeševanja gospodarske rasti in zaposlovanja, skladnega regionalnega razvoja.

Zakon o urejanju prostora, ki je splošni razlastitveni zakon (lex generalis), v 93. členu opredeljuje, za katere namene se nepremičnina lahko razlasti, pri čemer mora biti izkazana javna korist, vendar med nameni ni možnosti razlastitve iz javne koristi zaradi pospeševanja gospodarske rasti in zaposlovanja, skladnega regionalnega razvoja. Dodatni razlastitveni nameni so možni, če razlastitvene razloge uredijo posebni zakoni, zato za namene spodbujanja investiranja ta zakon dopolnjuje Zakon o urejanju prostora. Določbe tega člena opredeljujejo javni interes in javno korist zaradi pospeševanja gospodarske rasti in zaposlovanja, skladnega regionalnega razvoja.

Določa tudi aktivnosti spodbujanja investicij in internacionalizacije gospodarskih družb.

b) Način reševanja:

Vprašanja, ki se bodo urejala z uredbo, so: način ugotavljanja izpolnjevanja pogojev in meril za dodelitev spodbud in organizacija, upravljanje in način delovanja predstavništva Javne agencije Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije v tujini.

Z uveljavitvijo predloga zakona bodo prenehali veljati Zakon o spodbujanju tujih investicij in internacionalizacije podjetij (Uradni list RS, št. [107/06](#) – uradno prečiščeno besedilo, [11/11](#), [57/12](#) in [17/15](#)), Uredba o finančnih spodbudah za tuje neposredne investicije (Uradni list RS, št. [62/14](#)) in Uredba o organizaciji, upravljanju in načinu delovanja predstavništva Javne agencije Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije v tujini (Uradni list RS, št. 94/06 in 41/08).

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona določa kot lex specialis posamezno razlikovanje od že sprejetih zakonov, in sicer Zakona o urejanju prostora ter Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom Republike Slovenije in EU.

Predloga zakona ni treba usklajevati s predpisi, ki jih je treba sprejeti oziroma spremeniti ter paketno obravnavati.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

- ocena finančnih sredstev za državni proračun

Predlog zakona bo imel finančne posledice za državni proračun, in sicer se bodo iz državnega proračuna izplačevale spodbude v obliki subvencij za investicije, poleg tega pa morajo biti v državnem proračunu tudi predvidena sredstva za izvajanje aktivnosti za spodbujanje investicij in za izvajanje aktivnosti za spodbujanje internacionalizacije.

Zakon se bo v letih 2018 in 2019 izvajal v skladu z načrtovano višino sredstev, namenjenih spodbujanju investicij in spodbujanju internacionalizacije, zagotovljenih v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za gospodarstva, za leti 2018 in 2019. Za prihodnja leta se bodo sredstva zagotavljala ob pripravi proračunov.

Ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, ima za leto 2018 in za leto 2019 v svojem finančnem načrtu, zagotovljena sredstva v višini:

- 7.087.414 EUR za leto 2018 in 10.320.580 EUR za leto 2019 na proračunski postavki 534310 – Spodbujanje tujih investicij, in sicer za dodeljevanje subvencij, in
- 3.000.000 EUR za leto 2018 in 3.778.000 EUR za leto 2019 na proračunski postavki 603210 – Spodbujanje internacionalizacije, in sicer za izvajanje aktivnosti spodbujanja investicij in internacionalizacije.

Za leto 2018 in 2019 ni predvideno odpiranje predstavništva javne agencije v tujini in sredstva niso predvidena v finančnem načrtu ministrstva.

- ocena drugih javnofinančnih sredstev

Izvajanje zakona bo le izjemoma imelo finančne posledice na občinske proračune, saj zakon ne posega v avtonomijo samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so samostojne pri odločanju o tem, ali bodo prodale nepremičnino in po kakšni ceni bodo nepremičnino prodale, temveč zakon daje možnost samoupravnim lokalnim skupnostim, da prodajo nepremičnino po ceni, ki je nižja od tržne, pod pogoji in merili, določenimi v predlaganem zakonu. Samoupravne lokalne skupnosti se bodo za prodajo nepremičnine pod tržno ceno odločile zgolj v primeru, če ne bi uspele zagotoviti prodaje nepremičnine po tržni ceni.

Izvajanje zakona ne bo imelo posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona so sredstva zagotovljena v državnem proračunu, pri proračunskem uporabniku Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, na naslednjih proračunskih postavkah:

- 7.087.414 EUR za leto 2018 in 10.320.580 EUR za leto 2019 na proračunski postavki 534310 – Spodbujanje tujih investicij, in sicer za dodeljevanje subvencij, in
- 3.000.000 EUR za leto 2018 in 3.778.000 EUR za leto 2019 na proračunski postavki 603210 – Spodbujanje internacionalizacije, in sicer za izvajanje aktivnosti spodbujanja investicij in internacionalizacije.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Spodbujanje investicij, davčne in druge ugodnosti so pogosta praksa tudi v drugih državah. Številne države poskušajo privabljati investitorje tako, da jim ponujajo različne vrste subvencij, davčnih olajšav in znižanj cen zemljišč, spodbude za nove zaposlitve, ter druge oblike finančnih in nefinančnih spodbud. Vsaka takšna spodbuda ima lahko pomembno vlogo pri končni odločitvi investitorja, v kateri državi bo investiral.

Države članice EU morajo zagotoviti, da so vse spodbude, ki jih podeljujejo, skladne z evropsko zakonodajo. Sicer pa se sistemi in instrumenti za dodeljevanje spodbud razlikujejo od države do države. V primeru velikih investicijskih projektov so investitorji lahko deležni tudi dodatnih ugodnosti.

SLOVAŠKA

Slovaška dodeljuje investicijske spodbude na podlagi Zakona o investicijskih spodbudah¹, ki določa splošne pogoje za dodeljevanje investicijskih spodbud iz naslova regionalnih pomoči ter pomoči za podporo zaposlovanja. Zakon o investicijskih spodbudah predvideva naslednje oblike investicijskih spodbud za začetne investicije ter ustvarjanje novih delovnih mest: subvencije za investicije v materialna in nematerialna sredstva, davčne olajšave, prispevke za ustvarjanje novih delovnih mest in nakup/prenos nepremičnin po ceni, ki je nižja od tržne vrednosti.

Investicijske spodbude so na voljo za investicijske projekte v naslednjih dejavnostih: industrijska proizvodnja, tehnološki centri, centri za skupne storitve in turizem. Vrednost investicijskih spodbud v prej omenjenih panogah je odvisna od tega, v kateri regiji je investicija, saj je Slovaška razdeljena na tri regije, glede na stopnjo nezaposlenosti (povprečje, nad- in pod-slovaškim povprečjem). Pri dejavnosti industrijska proizvodnja Zakon o investicijskih spodbudah določa minimalne pragove za dodelitev investicijskih spodbud po posameznih regijah glede vrednosti investicije, zneska novih strojev in opreme ter lastnega kapitala.

Glavno vlogo pri dodeljevanju investicijskih spodbud ima Ministrstvo za gospodarstvo oziroma Ministrstvo za promet (v primeru investicijskega projekta s področja turizma), ki oceni investicijski načrt vlagatelja. Na podlagi pripomb in odgovorov vlagatelja in Ministrstva za gospodarstvo slednje predlog za dodelitev pomoči posreduje v odobritev vladi. Sklep o dodelitvi spodbude se vlagatelju dodeli v 15 dneh po odločitvi vlade. Če je dodelitev investicijske spodbude predmet notifikacije pri Evropski komisiji, se v 15 dneh posreduje vloga za notifikacijo na Evropsko komisijo.

Slovaška ustava (*Ústava Slovenskej republiky*) določa, da ima vsak pravico do premoženja in da je zakonito pridobljeno premoženje zaščiten. Lastninska pravica ne sme biti zlorabljena in njeno izvajanje ne sme škodovati zdravju ljudi, okolju in kulturnim spomenikom, omejitve so lahko določene le v zakonu. Razlastitev na Slovaškem je možna v omejenem obsegu, če je v javnem interesu, na podlagi zakona in ob zagotovitvi ustreznega nadomestila. Razlastitev v javnem interesu ureja Zakon o prostorskem načrtovanju in gradnji objektov (*Zákon o územnom*

¹ angl. Act No. 561/2007 Coll. on investment aid and amendments to certain acts, as amended Act No. 56/2009, Act No. 231/2011, Act No. 70/2013, Act No. 102/2014, Act No. 62/2015.

plánovaní a stavebnom poriadku - stavebný zákon), razlogi so naštetí taksativno. Poleg razlogov, kot so gradnja infrastrukture, gradnja javnih zgradb in vojaških objektov, je možna razlastitev tudi za izvedbo pomembnih naložb, ki se določajo v skladu z Zakonom o nekaterih določbah, ki se nanašajo na pripravo večjih investicij in dopolnitev nekaterih drugih zakonov (*Zákon o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov, v nadaljevanju Zákon o pomembnih investíciách*). Razlastitev je možna samo kot skrajni ukrep, v kolikor cilj razlastitve, torej prenos ali omejitev lastninske pravice na zemljiščih ali stavbah, ni bilo možno doseči na sporazumen način. Spremembe Zakona o pomembnih investicijah iz leta 2013 so določile nove pogoje za pomembne investicije, slovaški vladi pa omogočile, da s sklepom potrdi vlogo za potrditev statusa pomembne investicije, ki je lahko podlaga za razlastitveni postopek.

Pogoje in postopek določanja pomembne investicije ureja Zakon o nekaterih določbah, ki se nanašajo na pripravo večjih investicij in dopolnitev nekaterih drugih zakonov (*Zákon o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov*², v nadaljevanju *Zákon o pomembnih investíciách*), ki je bil sprejet leta 1999. Sprememba leta 2013 je določila nove pogoje za pomembne investicije. Pomembna investicija je investicija, katere vrednost je najmanj 100 mio EUR, ustvarja najmanj 300 delovnih mest in za katero je Vlada Republike Slovaške ugotovila, da je njena izvedba v javnem interesu. V kolikor je investicija načrtovana na področju, ki ima več kot 15% brezposelnost, se pogoj vrednosti investicije razpolovi. Med investicijski stroške štejejo tako opredmetena (zemljišča, stavbe, stroji in tudi druga tehnologija) kot neopredmetena sredstva (patentne pravice in licence). Vlogo za potrditev statusa pomembne investicije predloži investitor pristojnemu ministrstvu. Ministrstvo posreduje vlogo v potrditev slovaški vladi, ki odloča o statusu projekta. V kolikor vlada soglašá, izda ministrstvo potrdilo o pomembni investiciji, ki je lahko podlaga za razlastitvene postopke. Zakon o pomembnih investicijah določa pogodbeno kazen v višini 15% investicijskih stroškov, če investicija ni realizirana v sedmih letih od prejema potrdila. Poleg tega postane potrdilo o pomembni investiciji neveljavno, če investitor v obdobju 12 mesecev ne začne s pridobivanjem opredmetenih sredstev.

Vlada Slovaške Republike je sprejela leta 2004 sklep, da je investicija avtomobilskega koncerna Kia/Hyundai v mestu Žilina pomembna investicija v smislu Zakona o pomembnih investicijah. Ta odločitev je bila podlaga za razlastitev. Vrhovno sodišče je odločilo leta 2008, da je bila razlastitev v javnem interesu, ker je šlo za investicijo, katere pomen se je odražal preko zaposlovanja in povečanih izvoznih zmogljivosti v samem gospodarstvu in tudi na socialnem področju. Vrhovno sodišče je vrnilo primer v ponovno odločanje, ker je ministrstvo, pristojno za postopek razlastitve, kršilo pravice lastnikov pri določanju pravične odškodnine.

ČEŠKA

Češka dodeljuje investicijske spodbude na podlagi Zakona o investicijskih spodbudah³, ki določa splošne pogoje za dodeljevanje investicijskih spodbud iz naslova regionalnih pomoči ter pomoči za podporo zaposlovanja, z namenom spodbujanja gospodarskega razvoja in ustvarjanja novih delovnih mest. Zakon o investicijskih spodbudah predvideva naslednje oblike investicijskih spodbud: davčne olajšave na dohodek, prenos zemljišč s tehnično infrastrukturo po posebej znižani ceni, finančne subvencije za ustvarjanje novih delovnih mest, finančne subvencije za prekvalifikacijo ali usposabljanje zaposlenih, finančne subvencije za investicije v materialna in nematerialna sredstva za strateški investicijski projekt in oprostitev davka na nepremičnine v koncesijskih industrijskih conah.

Investicijske spodbude so na voljo za investicijske projekte na naslednjih prioritetnih področjih: predelovalna industrija (vsi sektorji, poudarek na visokotehnološki proizvodnji), raziskovalne in razvojne zmogljivosti, tehnološki centri (R & D centri) ter centri za podporo storitvam poslovanja.

² <http://www.zakonyopreludi.sk/zz/1999-175>

³ Act No. 72/2000 Coll., on investment incentives in wording of Act No. 84/2015 Coll., and selected provisions of Act No. 586/1992 on income taxes, as amended, Act No. 435/2004 on employment, as amended, Act No. 280/2009 – the Tax Code, as amended, and Act No. 338/1992 on real estate tax, as amended.

Zakon o investicijskih spodbudah na področjih predelovalne industrije in tehnoloških centrov razlikuje pojma investicije in strateške investicije glede na naslednje parametre: minimalna vrednost investicije, minimalna vrednost investicije v stroje in minimalno število novih delovnih mest. Navedeni zakon za strateške investicije predvideva finančne subvencije; za investicije pa fiskalne in druge spodbude, v okviru katerih je tudi možnost nakupa zemljišč po znižani ceni od občin. Zakon o investicijskih spodbudah znotraj prioritetnega področja centri za podporo storitvam poslovanja te centre opredeljuje glede na minimalno število novih delovnih mest: centri za razvoj programske opreme, podatkovni centri, centri za skupne storitve, visokotehnološka središča in centri za podporo uporabnikom.

Postopek dodeljevanja investicijskih spodbud se v prvi fazi začne na agenciji, pristojni za spodbujanje investicij, ki vlogo vlagatelja posreduje na Ministrstvo za industrijo in trgovino. To skupaj s pristojnimi ministrstvi ter lokalnimi organi pripravi zavezujočo ponudbo za vlagatelja, ki ima nato 30 dni časa, da ponudbo sprejme oziroma ne sprejme. Če gre za strateško investicijo, Ministrstvo za industrijo in trgovino pred izdajo ponudbe to posreduje v odobritev vladi oziroma če je to potrebno, v prigrasitev Evropski komisiji. Če so vsa soglasja pridobljena, Ministrstvo za industrijo in trgovino izda odločbo o dodelitvi spodbude.

Razlastitev na Češkem je možna v omejenem obsegu in je krovno urejena v Zakonu o razlastitvi (v nadaljevanju: zakon). Zakon določa, da mora biti razlastitev vedno v javnem interesu in je možna samo ob izpolnjevanju naslednjih treh pogojev: če pravic deležnikov (to je prenosa ali omejitve lastninske pravice na nepremičninah) dokazano ni mogoče doseči sporazumno; določen mora biti znesek odškodnine za razlastitev; zagotovljen mora biti ustrezen pravni nadzor nad postopkom razlastitve. Razlastitev je posredno urejena tudi v Civilnem zakoniku, Zakonu o gradbeni dejavnosti, Zakonu o rudarstvu, Zakonu o vodah in Zakonu o varovanju okolja.

HRVAŠKA

Hrvaška dodeljuje investicijske spodbude na podlagi Zakona o spodbujanju investicij⁴, ki določa splošne pogoje za dodeljevanje investicijskih spodbud iz naslova regionalnih pomoči in pomoči za usposabljanje.

Zakon o spodbujanju investicij določa več oblik in vrst spodbud. Davčna olajšava za mikro podjetja ter za mala, srednja in velika podjetja pomeni oprostitev oziroma znižanje plačila davka na dohodek pravnih oseb oziroma tako imenovane davčne počitnice. Zakon posebej našteva spodbude, ki so povezane z investicijskim projektom: spodbude za upravičene stroške ustvarjanja novih delovnih mest, spodbude za upravičene stroške usposabljanja ter spodbude za stroške kapitala in spodbude za delovno intenzivne investicijske projekte. Zakon ločeno določa spodbude za naslednje tri dejavnosti: razvojno-inovacijske dejavnosti, dejavnosti za podporo storitvam poslovanja in dejavnosti storitev z visoko dodano vrednostjo. Zakon posebej določa spodbude za investicije v minimalni vrednosti 13 milijonov evrov ob pogoju ustvarjanja najmanj 10 novih delovnih mest univerzitetne izobrazbe, povezanih z investicijskim projektom. V tem sklopu zakon dodeljuje spodbude za zavarovanje nespremenjenih pogojev poslovanja in spodbude za investicije.

Zakon o spodbujanju investicij loči postopek dodeljevanja spodbud glede na to, ali gre za mikro, mala in srednja podjetja ali za velika podjetja. Če gre za mikro, malo in srednje podjetje, to pošlje vlogo na Ministrstvo za podjetništvo in obrt; če vlogo pripravlja veliko podjetje, jo pošlje na Ministrstvo za gospodarstvo. Vsaka vloga mora pridobiti soglasje Ministrstva za finance. V 60 dneh od prejema vloge pristojno ministrstvo izda spričevalo, ki podeljuje vlagatelju status upravičenca spodbujevalnih ukrepov, ali odloči, da vloga ne ustreza vsem merilom za dodelitev investicijskih spodbud.

Strateške investicije so na Hrvaškem posebej opredeljene v Zakonu o strateškem investicijskim projektima Republike Hrvatske, s katerim so določena merila in postopek prijave strateških investicijskih projektov, postopek ocenjevanja in izbire projektov, priprave in izvedbe strateških projektov, razpolaganje z nepremičninami v lasti države za namene teh projektov, dajanje

⁴ Zakon o poticanju ulaganja 102/2015.

koncesij in izdajanje upravnih aktov v tej zvezi. Vendar ta zakon ne ureja postopka razlastitve, temveč se za take primere uporablja splošni zakon, ki ureja to področje.

NEMČIJA

Lastnina je tudi v Nemčiji ustavnopravno zavarovana kategorija, vendar pa nemška ustava (Grundgesetz) govori tudi o socialni funkciji lastnine, tako mora sama uporaba lastnine služiti javnemu interesu. Razlastitev je dopustna v javno korist in je možna le na podlagi zakona, ki ureja postopek in odškodnino. Ker je tako kot v slovenskem pravu pojem javna koristi v nemški ustavi pravno nedoločen pojem, mu mora vsebino določiti zakonodajalec s konkretnimi nameni. Nemčija je federacija, in zakonodaja, ki ureja razlastitev, je lahko sprejeta tudi na ravni zveznih dežel. Tako ima vsaka zvezna dežela svoj zakon o razlastitvi, ki ureja postopek razlastitve in odškodnino. Razlastitveni upravičenec mora konkretizirati svojo zahtevo za začetek razlastitvenega postopka, in sicer tako glede časovnih in finančnih zmožnosti kot tudi glede nujnosti potrebe po pridobitvi zemljišča za izvedbo ukrepa v javnem interesu. Poleg države in občine je lahko razlastitveni upravičenec tudi pravna oseba zasebnega prava, ker je osnova za dopustnost razlastitve obstoj javne koristi. Običajno gre za primere, ko osebe zasebnega prava opravljajo javne naloge, npr. poštni sistem, železnice, dobava električne energije.

V Nemčiji je Zvezno ustavno sodišče odločalo tudi o dopustnosti razlastitve v korist zasebnega podjetja v t.i. sodbi »Boxberg«. V tem primeru je podjetje potrebovalo zemljišča za izgradnjo testne steze za avtomobile. Sodišče je sicer zanikalo dopustnost razlastitve v tem konkretnem primeru, vendar razlog ni bil v protiustavnosti, temveč v pomanjkljivosti zakonske ureditve. Sodišče je odločilo, da ni pomembno, kdo je razlastitveni upravičenec (oseba javnega ali zasebnega prava), temveč je bistveno, da se z razlastitvijo zasleduje javna korist, ki mora biti natančneje razdelana v zakonu. Iz sodbe izhaja, da »Bundesbaugesetz« (Zvezni gradbeni zakon) ni dajal zadostne podlage za razlastitev z namenom strukturne okrepitev gospodarstva in zagotavljanja delovnih mest. Navedena obrazložitev nakazuje, da razlastitev za takšne namene ni protiustavna, če bi jo zakon predvidel. Sodišče je poudarilo, da je posebna pozornost potrebna v primerih, ko razlastitveni upravičenec javne koristi ne uresničuje neposredno (ko se ta korist ne izkazuje na primer z javno uporabo stvari ali z uporabo za izvajanje javne službe), temveč le posredno (na primer preko ustvarjanja delovnih mest, izboljševanja gospodarske strukture, itd.). V takih primerih mora zakonodajalec poskrbeti za ukrepe za trajno zagotovitev uporabe stvari v javnem interesu in v javno korist.

Zgoraj omenjena odločba Zveznega ustavnega sodišča je bila upoštevana v primeru postopka razlastitve, ki je bil uveden na pobudo osebe zasebnega prava; gospodarske družbe Airbus v zvezni deželi Hamburg. Da bi gospodarska družba lahko razširila svojo dejavnost in nadaljevala s proizvodnjo, je bilo treba zagotoviti zemljišča za povečanje vzletne in pristajalne steze ter pomožne objekte na tovarniškem letališču, ki se uporablja zgolj za proizvodne namene gospodarske družbe. Ker potrebnih zemljišč ni bilo možno odkupiti, je zvezna dežela Hamburg sprejela »*Enteignungsgesetz für die Erweiterung des Werkflugplatzes in Hamburg Finkenwerder* (HmbGVBl. 2004, S. 95, Zakon o razlastitvi za širitev tovarniškega letališča v Hamburg Finkenwerder)⁵«. Glavni namen zakona, ki je bil sprejet leta 2004 in je uredil razlastitev in predčasni prenos posesti, je bila ohranitev proizvodnje letal v Hamburgu, torej je bil cilj zagotoviti nadaljnji obstoj številnih delovnih mest ter ustvarjanje novih. Razlastitev po tem zakonu je dopustna, če so sprejeti potrebni prostorski načrti, ki so za razlastitveni organ zavezujoči. Izvedena je lahko, če se lahko preko odobrenega projekta uresničijo cilji zakona in je zagotovljeno trajno zavarovanje razlastitvenega namena. Razlastitveni namen se zagotovi z javno-pravno pogodbo, ki jo sklene mesto Hamburg z gospodarsko družbo, ki upravlja tovarniško letališče. V tem konkretnem primeru je pretehtal javni interes in javna korist, ki je bil v ustvarjanju in ohranitvi novih delovnih mest, nad interesom lastnikov, kar je ugotovilo tudi pristojno sodišče⁶.

5 <http://www.landesrecht-hamburg.de/portal/portal/page/bshaprod.psml?jsessionid=5F68DD16FB277710D9F7F606D67AA4C9.jp10?showdoccase=1&st=lr&doc.id=jlr-WFluPIEntEigGHArahmen&doc.part=X&doc.origin=bs>

6 Bundesverfassungsgericht 1. BvR 3078/07

ITALIJA

Italijanska ustava v 3. členu določa, da imajo vsi državljani enake socialne pravice in so enakopravni pred zakonom. Določbi 42. člena Italijanske ustave in 834. člena Civilnega zakonika določata, da se lahko zasebna lastnina razlastni zaradi javne koristi. Razlastitev je možna zaradi skupnega interesa, ki je določen v zakonu. Razlastitev je urejena s »*Testo unico sulle espropriazioni per pubblica utilità (D.P.R. 327/2001, testo coordinato 8.6.2001 - Enotno besedilo o razlastitvah za javno rabo)*« in omogoča razlastitev nepremičnin ali pravic na nepremičninah za izvedbo (izgradnjo) javnih zgradb ali zaradi javne koristi, kot na primer pridobitev območij ali objektov, ki so potrebni za izvedbo občinskih javnih del (na primer ceste, javne stavbe, itd.) vodovodi, plinovodi, daljnovodi. Za izgradnjo javne zgradbe ali v javno korist se štejejo tudi sanacijski ukrepi na stvareh ali zemljiščih ali na obojih skupaj, ki jih je izvedla skupnost, če se ne pričakuje bistvena sprememba ali preoblikovanje. Temeljni pogoj za razlastitev je javna korist. Preden se ugotavlja javna korist je treba potrditi urbanistični načrt, s katerim se bo javna korist realizirala. Temu sledi najkasneje v petih letih konkretizacija (deklaracija) javne koristi v obliki končnega projekta ali drugega podobnega prostorskega instrumenta. Temeljni pogoj za razlastitev je torej deklaracija javne koristi. Razlastitev je dopustna tudi za zasebnike, če gre za javne potrebe. Če je razlastitev namenjena uresničevanju zasebnih del zagotavljanja javnih dobrin, ki ne spadajo na področje socialnih stanovanj, ali na področje načrtov za proizvodne objekte javne pobude, se odškodnina za razlastitev določi v sorazmerju s tržno vrednostjo premoženja.

FRANCIJA

Razlastitev zaradi uporabe zemljišča za javno korist je urejena z zakonom o razlastitvi (*Code d'expropriation pour cause d'utilité publique*). Zakon določa, da na splošno velja, da lahko javni interes nad določenim zemljiščem razglasi pristojni resorni minister. Za zemljišča, ki so predmet razlastitve zaradi izgradnje cestne ali železniške infrastrukture, vodnih poti ali letališč, pa mora biti javni interes razglašen še na podlagi dodatnega odloka, ki ga mora izdati *Conseil d'Etat*. Dokumentacija, ki je podlaga za razglasitev javnega interesa, mora med drugim obsegati: pojasnilo okoliščin, načrt obstoječe situacije in načrt predvidene gradnje na območju, opis glavnih značilnosti najpomembnejših del, ki bodo na območju izvedena ter oceno stroškov in vplive na okolje. Izvajanje razlastitvenih postopkov se opravlja na ravni posamezne prefekture, na območju katere leži razlastitveno zemljišče (v primeru, da zemljišče leži na območju dveh ali več prefektur, je postopek bolj zapleten). Tako je npr. treba tudi vso dokumentacijo pripraviti za vsako prefekturo posebej. Poglavje III omenjenega zakona ureja določanje višine odškodnine za zemljišče, ki je predmet razlastitve. Višina odškodnine, ki je ponujena razlaščencu, je do določene mere predmet pogajanj med razlaščencem in razlastiteljem. Če dogovor ni možen, pa odškodnino določi posebni t. i. razlastitveni sodnik (*juge d'expropriation*), ki je imenovan za posamezen departma. Do odškodnine so upravičeni tudi lastniki sosednjih zemljišč, na katere bo razlastitev posredno imela vpliv. Pripada jim ustrezna višina odškodnine.

Prilagojenost predlagane ureditve pravu EU

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne določa posebnih novih administrativnih postopkov ali administrativnih bremen.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne predvideva obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona prinaša neposredne in posredne posledice za prostorski razvoj države, urejanje prostora/prostorsko načrtovanje in zemljiško politiko, kot tudi za okoljevarstvene vidike umeščanja investicij v prostor.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona predvideva gospodarski razvoj, ki ima multiplikativne učinke tudi na druge gospodarske dejavnosti.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona predvideva posledice na socialnem področju z možnostjo ustvarjanja novih delovnih mest in pospeševanjem zaposlovanja.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne predvideva posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Predlog zakona ne bo imel posledic na druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Sprejeti zakon bo objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije ter na spletnih straneh Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Minister in drugi predstavniki ministrstva bodo sodelovali pri predstavitvah zakona v medijih in na javnih prireditvah.

- ciljnim skupinam (seminarji, delavnice)
Niso predvidene delavnice oziroma seminarji v organizaciji predlagatelja zakona.
- širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve)
Niso predvidene širše javne oziroma spletne predstavitve predloga zakona.

b) Spremljanje izvajanj a sprejetega predpisa:

- zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa

Ni predvidena zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

6.9 Sodelovanje zunanjih strokovnjakov:

Pri pripravi zakona ni sodeloval zunanji strokovnjak.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predpis je bil objavljen na spletni strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (http://www.mgrt.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/internacionalizacija/predlogi_predpisov), in sicer 23. 6. 2017, mnenja, predloge in pripombe pa je bilo možno sporočiti do 31. 7. 2017.

V tem času je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo prejelo mnenja osmih posameznikov, gospodarskih družb (Dinit), institucij (Znanstveno-raziskovalno središče Ptuj, Institut za politike prostora, Umanotera, AmCham), lokalnih skupnosti (Skupnost občin Slovenije) in sedmih ministrstev.

Gospodarstvo podpira s pripravo predloga zakona, predvsem z vidika izenačitve domačih in tujih investitorjev. Lokalne skupnosti so opozorile na pomanjkanje sredstev za izvedbo ukrepov (na primer oprostitev plačila komunalnega prispevka). Nevladne organizacije so poudarile, da so za zagotovitev dolgoročne blaginje prebivalcev potrebne investicije, ki bodo prispevale k prehodu v zeleno, z viri gospodarno in nizkoogljično krožno gospodarstvo.

V odzivih ministrstev se večina pripomb nanaša na premalo definirano opredelitev javnega interesa in javne koristi iz gospodarskih vidikov razvoja.

8. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- mag. Aleš Cantarutti, državni sekretar,
- Eva Štravs Podlogar, državna sekretarka,
- Jernej Tovšak, generalni direktor, Direktorat za internacionalizacijo, podjetništvo in tehnologijo.

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O SPODBUJANJU INVESTICIJ

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon določa oblike investicijskih spodbud, pogoje, merila in postopek dodeljevanja investicijskih spodbud ter aktivnosti za spodbujanje investicij in internacionalizacije gospodarskih družb.

2. člen (pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

- investicija je naložba v opredmetena in neopredmetena sredstva, ki se nanaša na vzpostavitev nove gospodarske družbe, širitev zmogljivosti gospodarske družbe, diverzifikacijo proizvodnje gospodarske družbe v nove proizvode, ki niso bili predhodno proizvedeni v gospodarski družbi, ali bistvene spremembe v celotnem proizvodnem procesu gospodarske družbe na območju Republike Slovenije,
- investicija za potrebe nove gospodarske dejavnosti je naložba v opredmetena in neopredmetena sredstva, ki zadevajo vzpostavitev nove gospodarske družbe ali diverzifikacijo dejavnosti gospodarske družbe, pod pogojem, da nova dejavnost ni enaka ali podobna dejavnosti, ki jo je gospodarska družba že opravljala,
- enaka ali podobna dejavnost je dejavnost, zajeta v istem razredu (štirimestni številčni šifri) statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Rev. 2, kakor je določena v Uredbi (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90, pa tudi v nekaterih uredbah ES o posebnih statističnih področjih,
- investitor ali investitorica (v nadaljnjem besedilu: investitor) je domača ali tuja pravna oseba, ki investira v gospodarsko družbo na območju Republike Slovenije,
- prejemnik ali prejemnica investicijske spodbude (v nadaljnjem besedilu: prejemnik spodbude) je gospodarska družba, registrirana v Republiki Sloveniji, kjer je izvedena investicija,
- zaključek investicije pomeni, da so dela končana in je investicija izvedena v višini, obsegu in času, kot je določeno v pogodbi o dodelitvi spodbude,
- premestitev je prenos enake ali podobne dejavnosti ali njenega dela iz gospodarske družbe v eni pogodbenici Sporazuma EGP (začetna gospodarska družba) v gospodarsko družbo v drugi pogodbenici Sporazuma EGP, v kateri se izvede investicija, ki prejme spodbudo. Do prenosa pride, če izdelek ali storitev v začetni gospodarski družbi in gospodarski družbi, ki prejme spodbudo, vsaj delno služi istemu namenu ali izpolnjuje zahteve ali potrebe iste vrste strank, pri tem pa pride tudi do izgube delovnih mest pri enaki ali podobni dejavnosti v eni od začetnih gospodarskih družb investitorja v EGP.

II. OBLIKE, POGOJI IN MERILA DODELJEVANJA INVESTICIJSKIH SPODBUD

3. člen (oblike investicijskih spodbud)

(1) Investicijske spodbude (v nadaljnjem besedilu: spodbude) so lahko v obliki:

- subvencije,
- kredita, garancije in subvencionirane obrestne mere ter

- nakupa nepremičnine v lasti samoupravne lokalne skupnosti po ceni, ki je nižja od tržne.

(2) Spodbude iz prejšnjega odstavka tega člena imajo značaj regionalnih državnih pomoči in se dodeljujejo v skladu s tem zakonom na podlagi Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, z dne 26. 6. 2014, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 2017/1084 z dne 14. junija 2017 o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 (UL L 156/1, z dne 20. 6. 2017, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 651/2014/EU), in Uredbo o karti regionalne pomoči za obdobje 2014-2020 (Uradni list RS, št. 103/13; v nadaljnjem besedilu: Uredba o karti regionalne pomoči).

(3) Sredstva za subvencije se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije ter iz drugih domačih in mednarodnih virov.

4. člen **(pogoji za dodelitev spodbud)**

(1) Spodbude se dodelijo, če investicija izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da je najnižja vrednost investicije:

- 1.000.000 eurov v predelovalni dejavnosti,
- 400.000 eurov v storitveni dejavnosti, pri čemer investicija v stroje ter v opremo pomeni najmanj 50 % vrednosti investicije,
- 500.000 eurov v razvojno-raziskovalni dejavnosti, pri čemer investicija v stroje ter v opremo pomeni najmanj 50 % vrednosti investicije,

2. da najpozneje v treh letih po zaključku investicije ustvari in zapolni najmanj naslednje število novih delovnih mest:

- 25 v predelovalni dejavnosti,
- 10 v storitveni dejavnosti,
- 5 v razvojno-raziskovalni dejavnosti,

3. da je dodana vrednost na zaposlenega v gospodarski družbi po zaključku investicije višja od povprečne dodane vrednosti na zaposlenega v dejavnosti v Republiki Sloveniji, v katero se gospodarska družba uvršča,

4. da je nameravana gradnja objektov za izvedbo investicije določena na lokaciji, ki je skladna s prostorskim aktom, kar je razvidno iz priloženega mnenja samoupravne lokalne skupnosti,

5. da gospodarska družba dosega minimalni prag števila točk na osnovi ocenjevanja investicije po merilih iz prvega odstavka 5. člena tega zakona in ima pozitiven vpliv na regijo, v kateri bo investicija izvedena, iz ekonomskega, okoljskega, prostorskega in socialnega vidika,

6. da je za investicijo izkazana ekonomska, finančna, tehnična, prostorska in tehnološka izvedljivost ter upravičenost investicije in

7. da se investicija ne začne izvajati pred oddajo vloge za dodelitev spodbude.

(2) Če investicija poleg pogojev iz 3., 4., 5., 6. in 7. točke prejšnjega odstavka izpolnjuje tudi naslednja pogoja:

1. da je najnižja vrednost investicije:

- 15.000.000 eurov v predelovalni dejavnosti, pri čemer investicija v stroje ter v opremo pomeni najmanj 50 % vrednosti investicije,
- 500.000 eurov v storitveni dejavnosti, pri čemer investicija v stroje ter v opremo pomeni najmanj 50 % vrednosti investicije,
- 3.000.000 eurov v razvojno-raziskovalni dejavnosti in pri kateri investicija v stroje ter v opremo pomeni najmanj 50 % vrednosti investicije in

2. da najpozneje v treh letih po zaključku investicije ustvari in zapolni najmanj naslednje število novih delovnih mest:

- 50 v predelovalni dejavnosti, od tega najmanj 10 visokokvalificiranih,
- 40 v storitveni dejavnosti, od tega najmanj 10 visokokvalificiranih,
- 20 v razvojno-raziskovalni dejavnosti, od tega najmanj 10 visokokvalificiranih

se šteje, da bistveno prispeva k razvoju slovenskega gospodarstva.

(3) Spodbude se na območju »c« Uredbe o karti regionalne pomoči velikim gospodarskim družbam lahko dodelijo le za investicijo za potrebe nove gospodarske dejavnosti. Pri opredelitvi velikost gospodarskih družb se upoštevajo opredelitve, kot jih določa Priloga I k Uredbi 651/2014/EU.

(4) Spodbude se ne dodelijo za investicije v naslednje dejavnosti:

1. primarni sektor kmetijske proizvodnje,
2. sektor ribištva in akvakulture, kakor jih določa Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (EU) št. 1379/2013 z dne 11. decembra 2013 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1184/2006 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000 (UL L št. 354 z dne 28. 12. 2013, str. 1),
3. predelava in trženje kmetijskih proizvodov, kadar je znesek spodbude določen na podlagi cene ali količine takih proizvodov, ki so kupljeni od primarnih proizvajalcev ali jih je dala na trg zadevna gospodarska družba, ali kadar je spodbuda pogojena s tem, da je delno ali v celoti prenesena na primarne proizvajalce,
4. premogovništvo,
5. jeklarstvo,
6. prometni sektor in povezana infrastruktura,
7. ladjedelništvo,
8. industrija sintetičnih vlaken,
9. proizvodnja in distribucija energije ter energetska infrastruktura,
10. proizvodnja orožja in streliva,
11. gradbeništvo,
12. izobraževanje,
13. zdravstveno in socialno varstvo in
14. trgovina.

(5) Spodbude niso dovoljene:

- za dejavnosti, povezane z izvozom, ko je spodbuda neposredno vezana na izvožene količine, vzpostavitev in delovanje distribucijske mreže ali na druge tekoče izdatke, povezane z izvozno dejavnostjo,
- za gospodarsko družbo, ki je v postopku vračanja neupravičeno prejete državne pomoči, na osnovi sklepa Evropske komisije, ki je prejeto državno pomoč iste države članice razglasila za nezakonito in nezdružljivo s skupnim trgom Skupnosti,
- v primerih, ko bi se uporabi domačega blaga dajala prednost pred uporabo uvoženega blaga,
- za investitorja ali gospodarsko družbo kot prejemnika spodbude, ki je izvedla premestitev v gospodarsko družbo, v kateri naj bi se izvajala investicija, za katero se zaprosi za spodbudo, v dveh letih pred vlogo za dodelitev spodbude in ki bo izvedla premestitev pred potekom dveh let po zaključku investicije, za katero se zaprosi za spodbudo.

(6) Spodbude se ne dodelijo, če:

1. je investicija za isti namen, ki vsebuje sestavine državnih pomoči, že sofinancirana iz drugih sredstev državnega, lokalnega ali evropskega proračuna in če skupna višina prejetih sredstev iz tega naslova presega najvišjo dovoljeno višino sofinanciranja, ki jo določajo pravila o državni pomoči,
2. je investitor insolventen,
3. je investitor ali gospodarska družba kot prejemnik spodbude insolventen ali v stanju kapitalne neustreznosti na podlagi zakona, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje,
4. je zoper gospodarsko družbo s pravnomočno odločbo sodišča začet stečajni postopek, postopek prisilne poravnave ali likvidacije,

5. je gospodarska družba navedena na seznamu podjetij, s katerimi državne institucije ne smejo poslovati v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje korupcije,

6. ima investitor, gospodarska družba kot prejemnik spodbude in njuni lastniki nepravilne katerekoli davčne obveznosti v Republiki Sloveniji, če vrednost neplačanih zapadlih obveznosti na dan oddaje vloge znaša 50 eurov ali več. Šteje se tudi, da investitor ali gospodarska družba ne izpolnjujeta obveznosti iz prejšnjega stavka, če na dan oddaje vloge nimata predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za plače za obdobje zadnjega leta do datuma vloge.

7. je investitor ali gospodarska družba kot prejemnik spodbude v težavah v skladu s Smernicami Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (Uradni list EU, 2014/C 249/01) in na podlagi zakona, ki ureja pomoč za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah. Male in srednje velike gospodarske družbe, ki delujejo manj kot tri leta od vpisa v register, se ne štejejo kot gospodarske družbe v težavah v smislu navedenih smernic, razen če izpolnjujejo merila za stečajni postopek po predpisih, ki urejajo finančno poslovanje podjetij,

8. je gospodarska družba prejela pomoč za reševanje in posojila še ni vrnila ali prekinila poročta ali če je gospodarska družba prejela pomoč za reševanje in je še vedno predmet načrta prestrukturiranja ali

9. je v primeru investitorja ali gospodarske družbe, ki ni mala ali srednje velika gospodarska družba, v zadnjih dveh letih:

- knjigovodsko razmerje med dolgovi in lastnim kapitalom večje od 7,5 in
- razmerje med dobičkom podjetja pred obrestmi, davki, odpisi in amortizacijo (EBITDA) in kritjem obresti nižje od 1,0.

(7) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) z uredbo podrobneje določi način ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za dodelitev spodbude.

5. člen **(merila za dodelitev spodbud)**

(1) Merila za dodelitev spodbud so:

- število novo ustvarjenih delovnih mest,
- število visokokvalificiranih novo ustvarjenih delovnih mest,
- vrednost investicije,
- položaj in uveljavljenost investitorja na trgu,
- prenos tehnologije, znanja in izkušenj,
- dolgoročna vpetost investicije v regijo,
- stopnja tehnološke zahtevnosti investicije,
- dodana vrednost na zaposlenega,
- družbena odgovornost,
- vpliv investicije na okolje,
- prispevek investicije k prehodu Republike Slovenije v krožno gospodarstvo,
- prispevek investicije k prehodu na nizkoogljično gospodarstvo s čim višjo energetsko samooskrbo in k omejevanju podnebnih sprememb,
- umeščenost na razvrednoteno območje z ustrežno namensko rabo ali obstoječo obrtno poslovno cono,
- učinki investicije na skladni regionalni razvoj,
- vpetost investicije v prostor in
- pozitiven vpliv na prostorski razvoj samoupravne lokalne skupnosti.

(2) Na podlagi vrednotenja meril iz prejšnjega odstavka se določi višina spodbude ob upoštevanju najvišje možne spodbude, določene z Uredbo 651/2014/EU.

(3) Vlada z uredbo podrobneje določi merila za dodelitev spodbud.

III. STRATEŠKA INVESTICIJA

6. člen **(strateška investicija)**

(1) Strateška investicija je investicija, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da je najnižja vrednost investicije:
 - 40.000.000 eurov v predelovalni ali storitveni dejavnosti, ali
 - 20.000.000 eurov v razvojno-raziskovalni dejavnosti,
2. da ustvarja in zapolni najmanj naslednje število novih delovnih mest v obdobju 10 let od dneva sklenitve pogodbe o izvedbi strateške investicije, in sicer:
 - 400 v predelovalni ali storitveni dejavnosti, ali
 - 200 v razvojno-raziskovalni dejavnosti,
3. da zagotavlja ohranjanje investicije iz 1. točke tega člena v Republiki Sloveniji v trajanju najmanj 10 let od dneva sklenitve pogodbe o izvedbi strateške investicije in zagotavlja ohranjanje ustvarjenih delovnih mest najmanj pet let od dneva zaposlitve,
4. da je dodana vrednost na zaposlenega v dejavnosti, v katero se strateška investicija uvršča, višja od povprečne dodane vrednosti na zaposlenega v Republiki Sloveniji,
5. da je nameravana gradnja objektov za izvedbo strateške investicije določena na lokaciji, ki je skladna s prostorskim aktom, kar je razvidno iz priloženega mnenja samoupravne lokalne skupnosti,
6. da je investicija umeščena v mesta, druga urbana naselja in širša mestna območja.

(2) Ministrstvo, pristojno za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za okolje in prostor, vodi aktivnosti projektnega vodenja strateških investicij in usklajuje procese pridobivanja dovoljenj ob spremljanju v naprej določene časovnice za vsako strateško investicijo.

7. člen (namen razlastitve)

(1) Če strateška investicija izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena, se nepremičnine, določene v sklepu vlade iz prvega odstavka 23. člena tega zakona lahko razlastijo za namen gradnje objektov za izvedbo strateške investicije, ki pospešuje gospodarsko rast in zaposlovanje, skladen regionalni razvoj, v skladu z določbami zakona, ki ureja urejanje prostora, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Šteje se, da je javna korist za nepremičnine iz prejšnjega odstavka izkazana, če:

- so nepremičnine predvidene v prostorskem izvedbenem aktu tako natančno, da jih je mogoče prikazati v zemljiškem katastru, in
- investicija doseže 70% točk pri vrednotenju meril iz prvega odstavka 5. člena tega zakona.

(3) Če prostorski izvedbeni akt ni pripravljen z natančnostjo, kot jo določa prva alineja prejšnjega odstavka, se ta pogoj šteje za izpolnjen, če svet samoupravne lokalne skupnosti za konkretno nepremičnino sprejeme sklep, s katerim ugotovi, da je gradnja objekta nujno potrebna in v javno korist.

(4) Razlastitveni upravičenec je samoupravna lokalna skupnost. Razlastitveni zavezanec je fizična in pravna oseba, razen Republike Slovenije.

8. člen (prodaja nepremičnin in stavbna pravica)

(1) Ne glede na določbe zakona, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti, lahko samoupravna lokalna skupnost kot razlastitvena upravičenka in lastnica razlaščenih nepremičnin iz prejšnjega člena tega zakona, le te proda z neposredno pogodbo po ocenjeni vrednosti pooblaščenega cenilca, ki je imenovan na podlagi zakona, ki ureja

revidiranje (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen cenilec), prejemniku spodbude, ki bo izvedel strateško investicijo iz 6. člena tega zakona, ali za nepremičnine določene v sklepu vlade iz prvega odstavka 23. člena tega zakona sklene neposredno pogodbo o ustanovitvi stavbne pravice s prejemnikom spodbude.

(2) Prejemnik spodbude mora poleg plačila nepremičnine po ocenjeni vrednosti pooblaščenega cenilca povrniti samoupravni lokalni skupnosti vrednost stroškov razlastitvenega postopka.

(3) Če se strateška investicija, ugotovljena v sklepu vlade iz prvega odstavka 23. člena tega zakona ne začne izvajati v petih letih od izdaje sklepa iz prvega odstavka 23. člena, mora investitor pod istimi pogoji in brez bremen ponuditi nepremičnino samoupravni lokalni skupnosti.

IV. POSTOPKI DODELITVE SPODBUD

1. Postopek dodelitve subvencije na podlagi javnega razpisa

9. člen (javni razpis)

(1) Subvencije se dodeljujejo na podlagi javnega razpisa, ki ga izvede agencija, pristojna za spodbujanje investicij (v nadaljevanju: javna agencija), če investicija izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka 4. člena ter merila prvega odstavka 5. člena tega zakona.

(2) Javni razpis iz prejšnjega odstavka objavi javna agencija v Uradnem listu Republike Slovenije in na svoji spletni strani, kjer objavi tudi razpisno dokumentacijo.

(3) Glede vprašanj postopka, ki niso urejena s tem zakonom, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače.

10. člen (vsebina javnega razpisa)

Objava javnega razpisa mora vsebovati zlasti:

- ime oziroma naziv in sedež javne agencije, ki dodeljuje spodbudo,
- pravno podlago za izvedbo javnega razpisa,
- predmet javnega razpisa,
- navedbo pogojev za dodelitev subvencije in merila za določitev višine sredstev,
- višino zagotovljenih sredstev in navedbo, da v primeru, če višina predvidene dodeljene subvencije po oceni investicije presega višino zagotovljenih sredstev, javna agencija z gospodarsko družbo ne sklene pogodbe, razen če se gospodarska družba strinja, da se ji ob nespremenjeni vsebini investicijskega programa dodeli nižji znesek subvencije, kot bi ji pripadala glede na oceno investicije,
- določitev obdobja porabe subvencije,
- datum odpiranja vlog oziroma datumi odpiranja vlog, če je v javnem razpisu predvideno zaporedno dodeljevanje spodbud,
- način financiranja,
- način in rok za predložitev vlog,
- postopek in način izbora,
- minimalni multiplikator oziroma pričakovani učinek javnih sredstev,
- rok, v katerem bodo morebitni prejemniki obveščeni o izidu javnega razpisa,
- predvideni datum začetka in konca črpanja sredstev in
- kraj, čas in osebo, pri kateri zainteresirani dvignejo razpisno dokumentacijo.

11. člen (vloga za dodelitev subvencije)

(1) Investitor posreduje vlogo za dodelitev subvencije (v nadaljnjem besedilu: vloga) na javno agencijo.

(2) Vloga mora vsebovati najmanj naslednje podatke:

- ime, sedež in velikost gospodarske družbe,
- opis investicije, vključno s predvidenim datumom začetka in zaključka investicije,
- lokacija investicije z opisom, kateremu se priloži izsek iz veljavnega prostorskega akta samoupravne lokalne skupnosti, priloženo mnenje samoupravne lokalne skupnosti, iz katerega izhaja, da je investicija skladna z veljavnim prostorskim aktom, z opisom nameravane investicije in prikaz parcelnega stanja z oznako in navedbo k.o. parcel in morebiti stavb, kjer bo investicija izvedena ter v kolikor gre za razvrednoteno območje, se navede vir, oziroma podatek, na podlagi katerega je območje opredeljeno kot razvrednoteno,

- vrednost investicije z navedbo prispevka finančnih sredstev upravičenih stroškov z lastnimi sredstvi ali z zunanjim financiranjem v obliki, ki ni povezana z javnimi sredstvi,

- število in terminski načrt ustvarjanja ter ohranjanja novo ustvarjenih delovnih mest,

- pričakovano dodano vrednost in dodano vrednost na zaposlenega, ustvarjeno z investicijo,

- seznam ter opredelitev vrste in višine upravičenih ter neupravičenih stroškov investicije,

- višino subvencije, potrebne za izvedbo investicije, navedbo javnega financiranja iz drugih virov na podlagi vloge in navedbo lastnih virov za investicijo,

- predvideni datum začetka in konca morebitnega črpanja sredstev,

- analizo tveganja ter analizo stroškov in koristi,

- investicijski program gospodarske družbe in
- pričakovani multiplikativni učinek investicije.

12. člen (komisija)

(1) Vlogo iz prejšnjega člena obravnava komisija, ki jo imenuje direktor javne agencije, ki opravi strokovni pregled popolnih vlog ter jih oceni glede izpolnjevanja pogojev iz prvega odstavka 4. člena tega zakona in meril iz prvega odstavka 5. člena tega zakona.

(2) Komisija ima predsednika in najmanj dva člana iz javne agencije. V delo komisije se lahko vključi zunanje strokovnjake s področja industrijske politike, mednarodnih ekonomskih odnosov, tehnologije, upravljanja gospodarskih družb in pravic intelektualne lastnine ali drugega področja.

(3) Kandidati za predsednika, člana komisije ter vključeni zunanji strokovnjaki morajo pred izdajo sklepa o imenovanju komisije podati pisno izjavo o interesni nepovezanosti z investitorjem in gospodarsko družbo kot prejemnikom subvencije ter izjavo, da bodo kot zaupne varovali vse podatke, dejstva in okoliščine, s katerimi se bodo seznanili pri opravljanju nalog člana komisije.

(4) Komisija zaključi delo s pripravo mnenja o dodelitvi subvencije.

13. člen (odobritev subvencije)

(1) Javna agencija na podlagi mnenja komisije iz četrtega odstavka prejšnjega člena najpozneje v 60 dneh od dneva odpiranja vlog izda odločbo o dodelitvi ali zavrnitvi subvencije.

(2) V upravnem sporu ni mogoče izpodbijati odločbe, s katero je bilo odločeno o pravici do dodelitve subvencije, ampak le tisto odločbo ali njen del, s katerim je bilo odločeno o pravici tožnika.

14. člen

(pogodba o dodelitvi subvencije)

(1) Javna agencija in prejemnik spodbude na podlagi odločbe o dodelitvi subvencije iz prejšnjega člena tega zakona skleneta pogodbo o dodelitvi subvencije, ki vsebuje:

- predmet pogodbe,
- medsebojne pravice in obveznosti pogodbenih strank,
- zavezo prejemnika spodbude, da bo investicija izvedena vsaj v predvideni vrednosti, z ustvarjenimi predvidenimi novimi delovnimi mesti in v roku, opredeljenem v vlogi,
- zavezo prejemnika spodbude, da bo realizirana investicija v skladu s prejšnjo alinejo ohranjena v regiji prejemnika spodbude vsaj pet let po zaključku investicije ali vsaj tri leta po zaključku investicije v primeru, ko je prejemnik spodbude mala ali srednje velika gospodarska družba,
- zavezo, da bodo nova delovna mesta, ustvarjena z investicijo, zapolnjena najpozneje v treh letih po zaključku investicije in ohranjena v regiji najmanj pet let po dnevu, ko je bilo delovno mesto prvič zasedeno, ali najmanj tri leta po dnevu, ko je bilo delovno mesto prvič zasedeno, v primeru, ko je prejemnik spodbude mala ali srednje velika gospodarska družba,
- zavezo, da bo dodana vrednost na zaposlenega v prejemniku spodbude po zaključku investicije in v času ohranjanja investicije višja od povprečne dodane vrednosti na zaposlenega v dejavnosti, v katero se prejemnik spodbude uvršča,
- način nadzora nad namensko porabo sredstev,
- pravne posledice kršitve pogodbenih obveznosti,
- način poročanja o poteku investicije in
- določitev skrbnika za spremljanje izvrševanja pogodbe.

(2) Prejemnik spodbude pogodbi o dodelitvi subvencije predloži bančno garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti na prvi poziv ali drugo primerno zavarovanje.

(3) Če prejemnik spodbude v 60 dneh po prejemu odločbe iz prejšnjega člena tega zakona ne podpiše pogodbe, se šteje, da spodbuda ni bila dodeljena.

2. Postopek dodelitve subvencije brez javnega razpisa

15. člen

(vloga za dodelitev subvencije)

(1) Za investicije iz drugega odstavka 4. člena, ki bistveno prispevajo k razvoju slovenskega gospodarstva, se lahko dodelijo subvencije brez javnega razpisa. Investitor posreduje vlogo za dodelitev subvencije na ministrstvo.

(2) Vloga iz prejšnjega odstavka mora vsebovati podatke iz drugega odstavka 11. člena tega zakona in se vloži na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: minister).

(3) Glede vprašanj postopka, ki niso urejena s tem zakonom, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače.

16. člen

(komisija)

(1) Vlogo iz prejšnjega člena tega zakona obravnava komisija, ki jo imenuje minister, ki opravi strokovni pregled popolnih vlog ter jih oceni glede izpolnjevanja pogojev iz drugega odstavka 4. člena in meril iz prvega odstavka 5. člena tega zakona.

(2) Komisija ima predsednika in najmanj štiri člane. Predsednik komisije in trije člani so iz ministrstva, en član pa je predstavnik ministrstva, pristojnega za finance. V delo komisije se lahko vključi zunanje strokovnjake s področja industrijske politike, mednarodnih ekonomskih odnosov, tehnologije, upravljanja gospodarskih družb in pravic intelektualne lastnine ali drugega področja.

(3) Kandidati za predsednika, člani komisije ter vključeni zunanji strokovnjaki morajo pred izdajo sklepa o imenovanju komisije podati pisno izjavo o interesni nepovezanosti z investitorjem in gospodarsko družbo kot prejemnikom subvencije ter izjavo, da bodo kot zaupne varovali vse podatke, dejstva in okoliščine, s katerimi se bodo seznanili pri opravljanju nalog člana komisije.

(4) Komisija zaključi delo s pripravo mnenja o dodelitvi subvencije in ga predloži ministru.

17. člen **(odločitev o dodelitvi subvencije)**

(1) Na podlagi mnenja komisije, da investicija izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka 4. člena in merila iz prvega odstavka 5. člena tega zakona za dodelitev subvencije, ministrstvo po prostem preudarku izda odločbo o dodelitvi subvencije. Preudarek je omejen na presojo zagotovljenih proračunskih sredstev.

(2) Na podlagi mnenja komisije, da investicija ne izpolnjuje pogojev in meril za dodelitev subvencije ali da ni zagotovljenih proračunskih sredstev, izda ministrstvo odločbo o zavrnitvi subvencije.

(3) V upravnem sporu ni mogoče izpodbijati odločbe, s katero je bilo odločeno o pravici do dodelitve subvencije, ampak le tisto odločbo ali njen del, s katerim je bilo odločeno o pravici tožnika.

18. člen **(sklenitev pogodbe o dodelitvi subvencije)**

(1) Na podlagi odločbe ministrstva iz prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona ministrstvo pozove prejemnika spodbude k podpisu pogodbe o dodelitvi subvencije. Ministrstvo in prejemnik spodbude skleneta pogodbo o dodelitvi subvencije z vsebino, določeno v prvem odstavku 14. člena tega zakona.

(2) Prejemnik subvencije pogodbi o dodelitvi subvencije predloži bančno garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti na prvi poziv ali drugo primerno zavarovanje.

(3) Če prejemnik subvencije v roku, določenem v pozivu iz prvega odstavka tega člena, ne podpiše pogodbe, se šteje, da je vlogo umaknil.

3. Postopek dodelitve kredita, garancije ter subvencionirane obrestne mere

19. člen **(kredit, garancija ter subvencionirana obrestna mera)**

(1) Kredit, garancijo ter subvencionirano obrestno mero prejemniku spodbude po tem zakonu dodeljuje SID - Slovenska izvozna in razvojna banka, d.d. Ljubljana, za investicije, ki izpolnjujejo pogoje iz prvega odstavka 4. člena ter merila iz prvega odstavka 5. člena tega zakona.

(2) Prejemnik spodbude iz prvega odstavka tega člena kredit, garancijo ali subvencionirano obrestno mero zavaruje z zavarovanjem zastavne pravice na nepremičnem ali premičnem premoženju ali z drugim primernim zavarovanjem.

4. Nakup nepremičnin v lasti samoupravnih lokalnih skupnosti po cenah, ki so nižje od tržnih

20. člen **(nakup nepremičnin v lasti samoupravnih lokalnih skupnosti po cenah, ki so nižje od tržnih)**

(1) Ne glede na določbe zakona, ki ureja ravnanje s stvarnim premoženjem države in samoupravnih lokalnih skupnosti, lahko samoupravna lokalna skupnost na podlagi neposredne

pogodbe o nakupu nepremičnin po cenah, ki so nižje od tržnih (v nadaljevanju: pogodba o nakupu nepremičnin), ob izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka 4. člena in meril iz prvega odstavka 5. člena tega zakona, proda nepremičnine gospodarski družbi po cenah, ki so nižje od tržnih in so skladne s prostorskimi akti.

(2) Nepremičnine, ki so predmet prodaje, morajo biti pred izvedbo postopka ocenjene. Ocenjena vrednost je s cenitvijo ugotovljena vrednost nepremičnine, ki jo oceni pooblaščen cenilec. Ocenjena vrednost se ugotovi po vsakokratno veljavnih mednarodnih standardih ocenjevanja vrednosti, ki jih sprejema Odbor za mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti. Ocenjena vrednost se smatra kot tržna cena.

(3) Razlika med ocenjeno in prodajno vrednostjo predstavlja višino regionalne državne pomoči. Prodajno vrednost nepremičnin v lasti samoupravne lokalne skupnosti določi samoupravna lokalna skupnost. Prodajna vrednost nepremičnine je cena, po kateri samoupravna lokalna skupnost nepremičnino proda in je nižja od tržne cene.

(4) Samoupravna lokalna skupnost pred prodajo nepremičnine določi cilje, ki jih želi s prodajo doseči, opredeli koristi ter določi merljive učinke, ki jih bo pridobila s prodajo nepremičnin, in ekonomsko utemeljenost prodaje nepremičnin po cenah, ki so nižje od tržnih.

(5) Sklep o prodaji nepremičnine pod ceno, ki je nižja od tržne, sprejme svet samoupravne lokalne skupnosti.

(6) Namero o sklenitvi neposredne pogodbe o nakupu nepremičnin objavi samoupravna lokalna skupnost na spletni strani najmanj 20 dni pred nameravano sklenitvijo. V primeru, da je za isto nepremičnino prejetih več vlog za nakup nepremičnin, se med zainteresiranimi investitorji izbere tistega, ki je v postopku ocenjevanja prejel najvišje število točk na podlagi meril iz prvega odstavka 5. člena tega zakona. V primeru enakega števila točk prevlada merilo višje vrednosti investicije.

(7) Na dan sklenitve pogodbe cenitev nepremičnine, ki je predmet takšnega posla, ne sme biti starejša od šest mesecev.

(8) Pogodba o nakupu nepremičnin med gospodarsko družbo in samoupravno lokalno skupnostjo mora vsebovati:

- natančen opis nepremičnin, ki so predmet prodaje,
- navedbo gospodarske družbe,
- navedbo, da gre za prodajo po cenah, ki so nižje od tržnih,
- navedbo ocenjene vrednosti,
- prodajno vrednost nepremičnin, ki so predmet prodaje,
- navedbo namena prodaje,
- natančen opis razvojnih namenov, zaradi katerih se nepremičnina prodaja po cenah, ki so nižje od tržnih, z dinamiko izvajanja,
- opis, kako bodo nepremičnine uporabljene,
- obveznost gospodarske družbe, da na zahtevo samoupravne lokalne skupnosti poroča o uporabi nepremičnin,
- klavzulo, da celotne stroške sklenitve pogodbe nosi gospodarska družba,
- obveznost gospodarske družbe, da se investicija začne izvajati v dveh letih in se zaključi najpozneje v petih letih od datuma sklenitve pogodbe o nakupu nepremičnin,
- določbo o obligacijsko pravni prepovedi odsvojitve nepremičnine vsaj za deset let z ustrežno pogodbeno kaznijo za primer kršitve,
- intabulacijsko klavzulo,
- prepoved kakršnekoli obremenitve nepremičnine za 10 let,
- zemljiškoknjižno dovolilo, s katerim si samoupravna lokalna skupnost ob kršitvi pogodbe izgovori odkupno pravico, na podlagi katere lahko zahteva povratno prodajo nepremičnine za ceno, ki ne presega vlaganja v to nepremičnino, zmanjšano za amortizacijo,
- določitev skrbnika za spremljanje izvrševanja pogodbe.

V. POSTOPEK UGOTAVLJANJA IZPOLNJEVANJA POGOJEV ZA STRATEŠKO INVESTICIJO

21. člen (vloga za strateško investicijo)

(1) Investitor posreduje vlogo za ugotovitev izpolnjevanja pogojev za strateško investicijo (v nadaljnjem besedilu: vloga za strateško investicijo) na ministrstvo.

(2) Vloga za strateško investicijo mora poleg podatkov iz drugega odstavka 11. člena tega zakona vsebovati še:

- navedbo nepremičnin z zemljiškimi parcelami, ki so potrebne za izvedbo investicije
- elaborat z utemeljitvijo javne koristi.

(3) Elaborat z utemeljitvijo javne koristi mora vsebovati:

- izvleček iz prostorskega izvedbenega akta,
- parcelacijski načrt z mejo,
- navedbo nepremičnin z zemljiškimi parcelami s površinami in podatki o njihovih lastnikih in imetnikih drugih stvarnih pravic,
- rok za izvedbo strateške investicije, predvideni rok začetka gradnje objektov ali rok za prevzem razlaščne nepremičnine ter
- obrazložitev javne koristi.

(4) Investitor lahko v vlogi za strateško investicijo zaprosi tudi za dodelitev subvencije iz 15. člena tega zakona.

(5) Glede vprašanj postopka, ki niso urejena s tem zakonom, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače.

(6) Vloga se vloži na obrazcu, ki ga predpiše minister.

22. člen (komisija za ugotovitev izpolnjevanja pogojev za strateško investicijo)

(1) Vlogo za strateško investicijo obravnava komisija, ki jo imenuje minister, ki opravi strokovni pregled popolnih vlog ter jih oceni glede izpolnjevanje pogojev za strateško investicijo iz 6. člena tega zakona in meril iz prvega odstavka 5. člena tega zakona.

(2) Komisija ima predsednika in najmanj štiri člane iz ministrstva. V delo komisije se lahko vključi zunanje strokovnjake s področja industrijske politike, mednarodnih ekonomskih odnosov, tehnologije, upravljanja gospodarskih družb in pravic intelektualne lastnine ali drugega področja.

(3) Kandidati za predsednika, člani komisije ter vključeni zunanji strokovnjaki morajo pred izdajo sklepa o imenovanju komisije podati pisno izjavo o interesni nepovezanosti z investitorjem ter izjavo, da bodo kot zaupne varovali vse podatke, dejstva in okoliščine, s katerimi se bodo seznanili pri opravljanju nalog člana komisije.

(4) Komisija zaključi delo s pripravo mnenja o izpolnjevanju pogojev za strateško investicijo, ki ga predloži ministru.

23. člen (ugotovitev izpolnjevanja pogojev za strateško investicijo)

Na podlagi mnenja komisije iz prejšnjega člena tega zakona o izpolnjevanju pogojev za strateško investicijo, ministrstvo predlaga vladi sprejem sklepa o ugotovitvi izpolnjevanja pogojev za strateško investicijo, ki vsebuje:

- splošne podatke o investitorju,
- ugotovitev o izpolnjevanju pogojev za strateško investicijo iz prvega odstavka 6. člena tega zakona,

- ugotovitev, da je strateška investicija v javnem interesu in pospešuje gospodarsko rast in zaposlovanje, skladen regionalni razvoj,
- seznam nepremičnin z zemljiškimi parcelami, na katerih je predvidena gradnja v javno korist,
- rok za izvedbo strateške investicije, predvideni rok začetka gradnje objektov ali rok za prevzem razlaščne nepremičnine,
- vodjo in člane projektne skupine vodenja strateške investicije iz drugega odstavka 6. člena in
- časovnico pridobivanja različnih dovoljenj.

24. člen
(sklenitev pogodbe o izvedbi strateške investicije)

(1) Ministrstvo in investitor kot prejemnik spodbude po sprejemu sklepa vlade iz prvega odstavka 23. člena tega zakona skleneta pogodbo o izvedbi strateške investicije, ki vsebuje:

- predmet pogodbe,
- medsebojne pravice in obveznosti pogodbenih strank,
- rok za izvedbo strateške investicije, predvideni rok začetka gradnje objektov ali rok za prevzem razlaščne nepremičnine,
- zavezo prejemnika spodbude, da bo investicija izvedena vsaj v predvideni vrednosti, z ustvarjenimi predvidenimi novimi delovnimi mesti in v roku, opredeljenem v roku iz sklepa vlade iz prvega odstavka 23. člena tega zakona,
- zavezo prejemnika spodbude, da bo realizirana investicija v skladu s prejšnjo alinejo ohranjena v regiji prejemnika spodbude vsaj 10 let od sklenitve pogodbe,
- zavezo prejemnika spodbude, da bodo nova delovna mesta ustvarjena in zapolnjena v desetih letih od sklenitve pogodbe o izvedbi strateške investicije in ohranjena pet od dneva zaposlitve,
- zavezo, da bo dodana vrednost na zaposlenega v prejemniku spodbude po zaključku investicije in v času ohranjanja višja od povprečne dodane vrednosti na zaposlenega v Republiki Sloveniji,
- način nadzora nad izvajanjem pogodbenih obveznosti,
- pravne posledice kršitve pogodbenih obveznosti,
- način poročanja o poteku investicije in
- določitev skrbnika za spremljanje izvrševanja pogodbe.

(2) Prejemnik spodbude pogodbi o izvedbi strateške investicije predloži bančno garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti na prvi poziv ali drugo primerno zavarovanje.

VI. AKTIVNOSTI ZA SPODBUJANJE INVESTICIJ IN INTERNACIONALIZACIJE

25. člen
(javna agencija)

Javna agencija izvaja aktivnosti za spodbujanje investicij in internacionalizacije, v skladu z usmeritvami in politiko Republike Slovenije na tem področju.

26. člen
(aktivnosti in program spodbujanja investicij)

(1) Aktivnosti za spodbujanje investicij so:

- zagotavljanje kakovostnih informacijskih, svetovalnih in drugih storitev za investitorje,
- izvajanje tržnocomunikacijskih aktivnosti,
- organiziranje dogodkov, ki prispevajo h krepitvi prepoznavnosti Republike Slovenije kot lokacije za investicije,
- projektni pristop k vodenju investicijskih projektov,
- sodelovanje z že obstoječimi investitorji v Republiki Sloveniji z namenom njihove širitve,
- analiziranje konkurenčnega položaja Republike Slovenije z vidika investiranja in predlaganje ukrepov za izboljšanje,
- opredelitev območji, namenjenih strateškim investicijam v prostorskih strateških aktih,
- spodbujanje izvajanja ukrepov zemljiške politike za namen spodbujanja investicij in

- opravljanje drugih aktivnosti, ki prispevajo k prepoznavnosti Republike Slovenije kot lokacije za investicije.

(2) Vlada na predlog ministrstva sprejme petletni program spodbujanja investicij, v katerem opredeli prioritete in način izvajanja aktivnosti za spodbujanje investicij iz prejšnjega odstavka ter določi cilje, ki naj bi bili doseženi z izvajanjem teh aktivnosti.

(3) V programu spodbujanja investicij se določijo tudi obseg in način financiranja ter kazalniki za spremljanje učinkovitosti spodbujanja investicij iz prvega odstavka tega člena.

27. člen **(aktivnosti in program spodbujanja internacionalizacije)**

(1) Aktivnosti za spodbujanje internacionalizacije so:

- zagotavljanje kakovostnih informacijskih, svetovalnih in drugih storitev za gospodarske družbe v Republiki Sloveniji, ki izvažajo v tujino,
 - izobraževanje in usposabljanje gospodarskih družb in partnerskih organizacij agencije,
 - izvajanje tržnokomunikacijskih aktivnosti,
 - organiziranje dogodkov, ki prispevajo k večji internacionalizaciji slovenskih gospodarskih družb na tujih trgih,
 - aktivnosti, namenjene spodbujanju vpetosti gospodarskih družb v dobaviteljske verige,
 - ukrepi za izhodno internacionalizacijo gospodarskih družb,
- opravljanje drugih aktivnosti, ki prispevajo k uspešnejši internacionalizaciji slovenskih gospodarskih družb.

(2) Vlada na predlog ministrstva sprejme petletni program spodbujanja internacionalizacije gospodarskih družb, v katerem opredeli prioritete in način izvajanja aktivnosti za spodbujanje internacionalizacije iz prejšnjega odstavka, ter določi cilje, ki naj bi bili doseženi z izvajanjem teh aktivnosti.

(3) V programu spodbujanja internacionalizacije gospodarskih družb se določijo tudi obseg in način financiranja ter kazalci za spremljanje učinkovitosti spodbujanja internacionalizacije gospodarskih družb iz prvega odstavka tega člena.

28. člen **(predstavništva javne agencije v tujini)**

(1) Na podlagi analize ekonomske upravičenosti lahko javna agencija ob predhodnem soglasju vlade odpre ali zapre svoje predstavništvo v tujini.

(2) Predstavništvo javne agencije v tujini zagotavlja informacije in svetovanje gospodarskim družbam, ki imajo sedež izven Republike Slovenije ali v Republiki Sloveniji pri njihovem delovanju v čezmejnih investicijah ter opravlja druge dejavnosti iz prvega odstavka 26. člena in prvega odstavka 27. člena tega zakona na trgih izven območja Republike Slovenije.

(3) Organizacijo, upravljanje in način delovanja predstavništev javne agencije v tujini in vrste storitev, ki jih predstavništva javne agencije v tujini zaračunavajo, določi vlada z uredbo.

29. člen **(financiranje aktivnosti in pogodba o financiranju)**

(1) Aktivnosti za spodbujanje investicij prvega odstavka 26. člena in aktivnosti za spodbujanje internacionalizacije gospodarskih družb iz prvega odstavka 27. člena tega se financirajo iz proračuna Republike Slovenije.

(2) Financiranje agencije iz proračuna Republike Slovenije se zagotovi z letno pogodbo, ki jo skleneta ministrstvo in javna agencija.

VII. NADZOR

30. člen (nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem pogodb o dodelitvi subvencij iz 18. člena tega zakona, preverjanjem namenske porabe subvencij in pogodbe o izvedbi strateške investicije iz 24. člena izvaja ministrstvo, pristojno za gospodarstvo.

(2) Nadzor nad izvajanjem pogodb o dodelitvi subvencij iz 14. člena tega zakona in preverjanjem namenske porabe subvencij izvaja javna agencija.

(3) Ministrstvo predloži vladi letno poročilo o dodeljenih spodbudah in najkasneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto.

(4) Javna agencija in ministrstvo učinke zastavljenih ciljev pri posamezni gospodarski družbi objavita na svoji spletni strani.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

31. člen (prenehanje veljavnosti predpisov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o spodbujanju tujih investicij in internacionalizacije podjetij (Uradni list RS, št. [107/06](#) – uradno prečiščeno besedilo, [11/11](#), [57/12](#) in [17/15](#)).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Uredba o finančnih spodbudah za tuje neposredne investicije (Uradni list RS, št. [62/14](#)) in Uredba o organizaciji, upravljanju in načinu delovanja predstavništva Javne agencije Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije v tujini (Uradni list RS, št. 94/06 in 41/08), ki se uporabljata do uveljavitve predpisov, izdanih na podlagi tega zakona.

(3) Postopki, začeti v skladu s 7.b členom Zakona o spodbujanju tujih investicij in internacionalizacije podjetij (Uradni list RS, št. [107/06](#) – uradno prečiščeno besedilo, [11/11](#), [57/12](#) in [17/15](#)) pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

32. člen (rok za izdajo podzakonskih predpisov)

Vlada najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona sprejme uredbo iz sedmega odstavka 4. člena, tretjega odstavka 5. člena in tretjega odstavka 28. člena tega zakona.

33. člen (uskladitev sklepa o ustanovitvi agencije)

(1) V Zakonu o podpornem okolju za podjetništvo (Uradni list RS, št. 102/07, 57/12, 82/13, 17/15 in 27/17) se v prvem odstavku 7. člena črta beseda »tujih«

(2) Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije z dnem uveljavitve tega zakona nadaljuje z delom na področju spodbujanja podjetništva, internacionalizacije, investicij in tehnologije v skladu s tem zakonom.

(3) Vlada v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona uskladi Sklep o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije (Uradni list RS, št. 93/15) s tem zakonom.

34. člen (uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu (vsebina zakona)

Ta zakon opredeljuje oblike spodbud za začetne investicije ter določa, pod katerimi pogoji ter po kakšnih merilih se dodelijo investicijske spodbude, ki so predmet tega zakona. Zakon opredeljuje tudi postopek dodeljevanja investicijskih spodbud. Zakon določa aktivnosti, ki se izvajajo z namenom spodbujanja investicijske dejavnosti, ter aktivnosti, ki se izvajajo z namenom spodbujanja internacionalizacije podjetij. Zakon nadalje določa, pod katerimi pogoji se investicija opredeli kot strateška in postopek ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za strateško investicijo.

K 2. členu (pomen izrazov)

V tem členu so podrobneje definirani izrazi, ki jih uporabljamo v okviru spodbujanja investicij, njihova obrazložitev pa prispeva k večji preglednosti in enotnemu razumevanju vsebine zakona, in sicer da bi se izognili morebitnim napačnim tolmačenjem določenih izrazov.

K 3. členu (investicijske spodbude)

Zakon uvaja nove oblike spodbud za investicije tako za domače kot tuje investitorje, ki investirajo na območju Republike Slovenije.

V prvem odstavku so navedene oblike spodbud, ki so predmet tega zakona in se dodeljujejo v skladu s postopki, določenimi v tem zakonu. Spodbude se v svetu še vedno uporabljajo kot instrument za privabljanje investicij, saj v povezavi s cilji trajnostnega razvoja lahko povečajo njihovo učinkovitost. Uporabljajo se predvsem za stimuliranje investicij v specifične sektorje, aktivnosti ali kot nadomestilo za pomanjkljivosti posameznih regij za doseganje skladnega regionalnega razvoja.

Z novimi spodbudami in aktivnostmi po tem zakonu ter s spodbudami in olajšavami za investiranje na podlagi že veljavne zakonodaje je investitorjem na voljo primeren nabor različnih investicijskih spodbud, ki je primerljiv z državami v naši okolici oziroma konkurenčnimi državami.

Drugi odstavek tega člena določa, da imajo v prejšnjem odstavku navedene spodbude značaj državnih pomoči in se dodeljujejo v skladu s predpisi, ki urejajo dodeljevanje regionalnih državnih pomoči.

V tretjem odstavku je navedeno, iz katerih virov se zagotavljajo sredstva za dodelitev spodbud.

K 4. členu (pogoji za dodelitev spodbud)

Prvi odstavek določa minimalne pogoje, ki jih mora investicija kumulativno izpolnjevati za dodelitev spodbud v obliki subvencij, kreditov, garancij ter subvencioniranih obrestnih mer, nakupa nepremičnin po cenah, ki so nižje od tržnih. Poudarek je na minimalni višini investiranih sredstev, številu ustvarjenih in zapolnjenih ter ohranjenih delovnih mest, na doseganju višje dodane vrednosti na zaposlenega od povprečne dodane vrednosti na zaposlenega v dejavnosti v Republiki Sloveniji, v katero se gospodarska družba uvršča, in na potrditvi prostorske izvedljivosti, pozitivnem vplivu na regijo.

Pogoji za dodelitev finančnih spodbud v višini investiranih sredstev in števila novo ustvarjenih ter zapolnjenih delovnih mest so postavljeni glede na pretekle izkušnje pri dodeljevanju spodbud za tuje neposredne investicije.

Ustvarjanje in zapolnitev novih delovnih mest se ugotavlja kot neto povečanje števila zaposlenih v gospodarski družbi v primerjavi s povprečjem števila zaposlenih v zadnjih dvanajstih mesecih. Ustvarjanje in zapolnitev novih delovnih mest se dokazuje z obrazcem M1-M2, potrjenim s strani Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje.

Pri pogoju izpolnjevanja dodane vrednosti na zaposlenega bo komisija upoštevala napovedano dodano vrednostjo podjetja na zaposlenega v letu, ki sledi letu, ko je investicija zaključena in so novo ustvarjena delovna mesta zapolnjena.

Investicija mora imeti v prostoru ustrezno pravno podlago oziroma potrditev o prostorski izvedljivosti. Samo že sprejeti prostorski akti in skladnost nameravane investicije z njimi, kar mora biti razvidno iz predloženega mnenja samoupravne lokalne skupnosti, zagotavljajo hitro in učinkovito realizacijo investicije in s tem tudi učinkovitost investicijskih spodbud, ki jih opredeljuje obravnavani zakon.

Investicija je upravičena do spodbude, če dosega minimalni prag števila točk na osnovi ocenjevanja po merilih. Minimalni prag števila točk bo določen z uredbo. Investicija mora imeti pozitiven vpliv na regijo, v kateri bo investicija izvedena, in sicer iz ekonomskega, okoljskega, prostorskega in socialnega vidika, kar se ugotavlja na podlagi meril iz tega zakona: v primeru, da bo pri katerem izmed meril investicija ocenjena z nič točkami, se bo štelo, da investicija ne izpolnjuje prej navedenega pogoja.

Ekonomski vidik se presoja glede na seštevek točk pri merilih:

- vrednost investicije,
- položaj in uveljavljenost investitorja na trgu,
- prenos tehnologije, znanja in izkušenj,
- dolgoročna vpetost investicije v regijo,
- stopnja tehnološke zahtevnosti investicije in
- dodana vrednost na zaposlenega.

Okoljski vidik se presoja glede na seštevek točk pri merilih:

- vpliv investicije na okolje,
- prispevek investicije k prehodu Republike Slovenije v krožno gospodarstvo in
- prispevek investicije k prehodu na nizkoogljično gospodarstvo s čim višjo energetske samooskrbo in k omejevanju podnebnih sprememb.

Prostorski vidik se presoja glede na seštevek točk pri merilih:

- umeščenost na razvrednoteno območje ali obstoječo obrtno poslovno cono z razpoložljivimi kapacitetami,
- vpetost investicije v prostor in
- pozitiven vpliv na prostorski razvoj samoupravne lokalne skupnosti.

Socialni vidik se presoja glede na seštevek točk pri merilih:

- število novo ustvarjenih delovnih mest
- učinki investicije na skladni regionalni razvoj.

Investicija mora biti ekonomsko, finančno, tehnično, prostorsko in tehnološko izvedljiva ter upravičena. Omenjena presoja investicije je lahko podana s strani neodvisnega strokovnjaka ali institucije (na primer SID Banka d.d., poslovna banka).

Iz 7. točke prvega odstavka tega člena izhaja, da se investicija ne sme začeti izvajati pred oddajo vloge za dodelitev spodbude v skladu z opredelitvijo spodbujevalnega učinka, kot to izhaja iz pravil dodeljevanja regionalnih državnih pomoči v skladu z Uredbo 651/2014/EU.

V drugem odstavku so, poleg pogojev, ki veljajo za vse oblike spodbud po tem zakonu, določeni dodatni pogoji glede minimalne vrednosti investicije in minimalnega števila novih ustvarjenih in zapolnjenih delovnih mest ter minimalnega števila visokokvalificiranih delovnih mest, da se za investicijo šteje, da ta bistveno prispeva k razvoju slovenskega gospodarstva. Visokokvalificirana delovna mesta so tista, za katera je zahtevana najnižja stopnja izobrazbe specializacija po višješolskih programih ali visokošolski strokovni programi oziroma 1. bolonjska stopnja (raven 6/2).

Pogoji za dodelitev subvencij so postavljeni glede na pretekle izkušnje pri dodeljevanju spodbud za tuje neposredne investicije in glede na pogoje, ki jih imajo za dodelitev spodbud postavljene konkurenčne države.

V tretjem odstavku je določeno, da se na območju Zahodne Slovenije, ki je območje »c« v skladu z Uredbo o karti regionalne pomoči, lahko spodbude dodelijo velikim gospodarskim družbam le za investicije v novo gospodarsko dejavnost. To pomeni, da se mora dejavnost, v katero se investicija uvršča, razlikovati po štirimestni številčni šifri klasifikacije gospodarske dejavnosti NACE Rev. 2. Odstavek tudi določa, da se velikost gospodarskih družb (male, srednje velike ali velike gospodarske družbe) presoja v skladu s Prilogo I k Uredbi 651/2014/EU.

V četrtem odstavku je določeno, da investicije, ki se uvrščajo v dejavnosti, naštetih v tem odstavku, niso predmet investicijskih spodbud v skladu s tem zakonom. Večina naštetih dejavnosti je določenih v Uredbi 651/2014/EU, ostale pa so določene glede na to, da te dejavnosti ne izhajajo iz usmeritev Programa spodbujanja internacionalizacije 2015–2020.

Peti odstavek v skladu z določbami Uredbe 651/2014/EU (5) določa, kdaj dodelitev spodbud po tem zakonu ni dovoljena.

Šesti odstavek določa, da se spodbude po tem zakonu ne dodelijo gospodarskim družbam, ki se spopadajo s finančnimi težavami, in v primerih, če ima investitor ali gospodarska družba kot projektno podjetje neporavnane obveznosti do Republike Slovenije.

V sedmem odstavku je navedeno, da bo vlada z uredbo na predlog podrobneje določila način ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za uveljavljanje spodbud iz tega člena zakona.

K 5. členu (merila za dodelitev spodbud)

V prvem odstavku tega člena so naštetih merila za ocenjevanje posameznih investicij, ki bodo podrobneje opredeljena in točkovno ovrednotena v uredbi, kar predvideva tretji odstavek tega člena. Gre za merila, ki sledijo usmeritvi Programa spodbujanja internacionalizacije 2015–2020, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije, ter povečujejo poslovno aktivnost, izvozno konkurenčnost in tehnološke zmogljivosti ter krepijo bazo znanja, kar ob upoštevanju vpliva investicijskega projekta na okolje vodi v gospodarski razvoj. Vpliv investicije na okolje kot tudi druga navedena merila bodo podrobneje opredeljena v uredbi, za kar bo investicija, ki bo imela na primer večji pozitiven vpliv na okolje, ocenjena z večjim številom točk.

Višina spodbude se določi na osnovi vsote točk ocenitve investicije po merilih, kot odstotek od zneska najvišje možne spodbude, določene z Uredbo 651/2014/EU. Dodeljena spodbuda na območju Vzhodne Slovenije lahko znaša največ 25 odstotkov upravičenih stroškov, na območju Zahodne Slovenije pa 15 odstotkov, od 1. 1. 2018 pa 10 odstotkov.

Vrednotenje posameznih meril bo podrobneje določeno z uredbo.

K. 6. členu (strateška investicija)

Člen določa pogoje, pod katerimi se investicija v skladu s tem zakonom lahko opredeli kot strateška. Poudarek je na minimalni višini investiranih sredstev, številu ustvarjenih in ohranjenih delovnih mest, na minimalnem obdobju ohranjanja izvedene investicije v Republiki Sloveniji ter na dejavnostih, ki imajo višjo dodano vrednost (dodana vrednost na zaposlenega v podjetju bo morala biti nad slovenskim povprečjem), na potrditvi prostorske izvedljivosti in umeščenosti investicije v mesta, druga urbana naselja in širša mestna območja.

Pogoja glede minimalne vrednosti investicij in glede števila novo ustvarjenih in zapolnjenih delovnih mest sta postavljena glede na pretekle izkušnje višine investicij v slovensko poslovno okolje ter na podlagi kriterijev, ki jih imajo za določitev strateških investicij postavljene konkurenčne države. Analiza investicij, katerim so bile v preteklosti dodeljene finančne spodbude na osnovi Zakona o spodbujanju tujih neposrednih investicij in internacionalizacije podjetij, z izjemo investicije Magna v Sloveniji, in investicije, ki so v postopku obravnave za dodelitev finančne spodbude, kažejo, da nobena investicija ni hkrati dosegala najnižje vrednosti investicij in najnižjega števila ustvarjenih novih delovnih mest, kot sta dva izmed šestih pogojev, določenih za opredelitev strateške investicije. Češka republika za opredelitev strateške investicije v predelovalni dejavnosti določa vrednost investicije najmanj v višini 18.200.000 eurov (od tega najmanj 9.100.000 eurov investicije v stroje) in najmanj 500 novih delovnih mest; za opredelitev strateške investicije v tehnološke centre, to je v vzpostavitev ali širitev razvojno-raziskovalnih centrov, določa vrednost investicije najmanj v višini 7.300.000 eurov (od tega najmanj 3.600.000 eurov investicije v stroje) in najmanj 100 novih delovnih mest. Slovaška republika za opredelitev pomembne investicije določa vrednost investicije v višini najmanj 100.000.000 eurov (v primeru več kot 15 odstotne brezposelnosti v določeni regiji je vrednost investicije najmanj 50.000.000 eurov) in najmanj 300 novih delovnih mest ter da je izvedba te investicije v javnem interesu. Pri primerjavi z drugimi državami je potrebno upoštevati tudi druge primerjalne prednosti države, kot so na primer velikost trga in število prebivalcev.

Drugi odstavek tega člena opredeljuje sodelovanje predstavnikov ministrstva in ministrstva, pristojnega za okolje in prostor, pri projektne vodenju strateških investicij z namenom pospeševanja postopkov pri usklajevanju procesov pridobivanja dovoljenj (kot na primer okoljevarstveno soglasje, okoljevarstveno dovoljenje in gradbeno dovoljenje) ob spremljanju v naprej določene časovnice za vsako strateško investicijo.

Projektna skupina je imenovana s sklepom vlade, kjer je opredeljena tudi časovnica pridobivanja različnih dovoljenj.

K 7. členu (namen razlastitve)

Pravico do zasebne lastnine zagotavlja 33. člen Ustave Republike Slovenije. Gre za eno od ključnih človekovih pravic in je deležna pravnega varstva na najvišji ravni. To še posebej velja glede lastninske pravice na nepremičninah, ki so za lastnika pogosto življenjskega pomena. Ustava Republike Slovenije v 67. členu daje zakonodajalcu pooblastilo za urejanje načina pridobivanja in uživanja lastnine, v 69. členu daje zakonodajalcu pooblastilo za urejanje zakonske podlage za odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičnini v javno korist. 69. člen Ustave Republike Slovenije določa razlastitev: »Lastninska pravica na nepremičnini se lahko v javno korist odvzame ali omeji proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini pod pogoji, ki jih določa zakon«. Pojem javne koristi pušča Ustava Republike Slovenije v 69. členu neopredeljen in daje zakonodajalcu pooblastilo, da z zakonom opredeli javno korist na splošen način. Ker gre pri razlastitvi za poseg v lastninsko pravico, ki je ena od človekovih pravic, je treba upoštevati načelo sorazmernosti. Predpostavka ustavne dopustnosti razlastitve je obstoj »javne koristi«. Pojem javna korist ima avtonomen ustavnopravni pomen, ki pa ga z opredeljevanjem razlastitvenih namenov konkretizira zakonodajalec. Navedeni ustavni člen namreč posebej določa, da je razlastitev dovoljena »pod pogoji, ki jih določa zakon«. Zakonodajalec tako nima le pravice, temveč tudi dolžnost podrobneje opredeliti javno korist (abstraktni razlastitveni nameni) po posameznih področjih.⁷ Razlastitveni nameni so zlasti⁸:

7

Povzeto po Komentarju Ustave Republike Slovenije, Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, 2002, str. 667.

8

Povzeto po Komentarju Ustave Republike Slovenije, Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, 2002, str. 669-670.

- gradnja ali prevzem grajenega javnega dobra (nepremičnin v splošni uporabi);
 - gradnja, vzpostavitev oziroma prevzem infrastrukturnih objektov za potrebe izvajanja gospodarskih javnih služb (javne infrastrukture);
 - gradnja oziroma pridobitev objektov za potrebe obrambe;
 - gradnja oziroma pridobitev objektov za potrebe negospodarskih javnih služb (zdravstvo, šolstvo, kultura, znanost);
 - gradnja oziroma pridobitev objektov za potrebe državnih organov oziroma organov lokalnih skupnosti ter za potrebe diplomatskih predstavništav tujih držav;
- varovanje kulturne dediščine;
- varovanje naravnih znamenitosti in naravnega javnega dobra ter izkoriščanje naravnih virov;
 - gradnja neprofitnih in socialnih stanovanj;
 - varstvo pred naravnimi nesrečami (poplavami, plazovi);
 - urbanistični projekti oziroma uresničitev urbanističnih načrtov (prenova starih mestnih jeder, kompleksna stanovanjska gradnja, gradnja industrijskih in poslovnih kompleksov, rušenje urbanistično ali sanitarno neprimernih objektov);
 - pospeševanje gospodarske rasti in zaposlovanja, skladen regionalni razvoj;
 - pridobivanje zemljišč za nadomestilo za razlastitev zemljišč.

ZUreP-1 je uzakonil le nekaj od zgoraj naštetih razlastitvenih namenov, zato je razlastitev ter omejitev ali obremenitev lastninske pravice možna tudi zaradi uresničevanja drugih namenov, kot je na primer urbanistični projekt oziroma uresničitev urbanističnih načrtov (konkretno na primer gradnja industrijskih in poslovnih objektov ali con) in pospeševanje gospodarske rasti in zaposlovanja, skladen regionalni razvoj. Urbanistično planiranje je namreč pomemben instrument usmerjevalne (razvojne) vloge države in lokalne skupnosti. Preko načrtovanja rabe prostora in razmejitve dejavnosti v njem zlasti lokalne skupnosti krojijo razvoj na svojem območju. Prostorska politika je eden najpomembnejših elementov lokalne politike. Izjemnega pomena je tudi na državni ravni.⁹ ZUreP-1 v 93. členu določa razlastitvene namene oziroma razloge, zaradi katerih je dovoljena razlastitev, med katerimi sicer ni gradnje objektov za izvedbo večje investicije na strateškem razvojnem območju proizvodnje cone, vendar v petem odstavku dopušča, da se nepremičnine lahko razlastijo za namene, ki jih določajo drugi zakoni. V tretjem in četrtem odstavku 93. člena ZUreP-1 določa, da je javna korist za nepremičnine izkazana, če so nepremičnine predvidene v občinskem prostorskem načrtu in vlada s sklepom ugotovi, da je gradnja predvidena v javno korist.

Za javno korist je značilno tehtanje, ki ga pravna teorija pozna kot test sorazmernosti. Zakon je opredelil javno korist na splošen način, pri čemer se presoja javne koristi opravi tako v abstraktnem kot tudi v konkretnem primeru.

V primeru neuspeha postopka sporazumevanja za odkup nepremičnin, navedenih v sklepu vlade, lahko samoupravna lokalna skupnost kot razlastitveni upravičenec vložiti zahtevo za razlastitev lastnika te nepremičnine. Razlastitev je dopustna le v javno korist in pod pogojem, da je za doseg javne koristi nujno potrebna in da je javna korist razlastitvenega namena v sorazmerju s posegom v zasebno lastnino.

Nepremičnine, ki so namenjene gradnji objektov za izvedbo strateške investicije se lahko razlastijo v skladu z določbami zakona, ki ureja urejanje prostora, če ta zakon ne določa drugače. Določeni so pogoji, kdaj je izkazana javna korist, če so nepremičnine predvidene v prostorskem izvedbenem aktu tako natančno, da jih je mogoče prikazati v zemljiškem katastru, in je javna korist ugotovljena s sklepom vlade iz 23. člena o ugotovitvi izpolnjevanja pogojev za strateško investicijo, če investicija doseže 70% točk pri vrednotenju meril iz 5. člena tega zakona. Če prostorski izvedbeni akt ni pripravljen z natančnostjo prikaza v zemljiškem katastru, se ta pogoj šteje za izpolnjen, če občinski svet za konkretno nepremičnino sprejme sklep, s katerim ugotovi, da je gradnja objekta nujno potrebna in v javno korist. Razlastitveni upravičenec je samoupravna lokalna skupnost. Člen tudi določa, da razlastitveni zavezanec ne more biti država.

Za ostala vprašanja postopka razlastitve se uporabljajo določbe zakona, ki ureja urejanje prostora, upravni organ v odločbi o razlastitvi določi rok za prevzem razlaščenega nepremičnine oziroma rok za začetek gradnje objektov.

K 8. členu (prodaja nepremičnin in stavbna pravica)

Predlagani člen določa, da lahko samoupravna lokalna skupnost, ne glede na določbe zakona, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti, z namenom izvedbe strateške investicije proda z neposredno pogodbo po ocenjeni vrednosti investitorju kot prejemniku spodbude ali sklene neposredno pogodbo o ustanovitvi stavbne pravice s prejemnikom spodbude. Vrednost nepremičnin mora biti ocenjena s strani pooblaščenega cenilca, ki je imenovan na podlagi zakona, ki ureja revidiranje.

Prejemnik spodbude mora poleg poplačila nepremičnine po ocenjeni vrednosti pooblaščenega cenilca povrniti občini vrednost, ki jo je le ta plačala v razlastitvenem postopku, in stroške razlastitvenega postopka.

Tretji odstavek tega člena določa, da mora investitor v primeru, da v petih letih od izdaje sklepa vlade o ugotovitvi izpolnjevanja pogojev za strateško investicijo ne začne izvajati investicije, ponuditi nepremičnino samoupravni lokalni skupnosti pod istimi pogoji in brez bremen.

K 9. členu (javni razpis)

Ta člen določa, da se subvencije dodeljujejo na podlagi javnega razpisa, ki ga izvede javna agencija, pristojna za spodbujanje investicij. Za dodelitev subvencij na podlagi javnega razpisa lahko kandidirajo tiste gospodarske družbe, katerih investicije bodo izpolnjevale pogoje, določene v prvem odstavku 4. člena tega zakona, ki vključujejo tudi minimalni prag števila točk na osnovi ocenitve investicije po merilih iz prvega odstavka 5. člena tega zakona.

Člen opredeljuje javno objavo razpisne dokumentacije ter smiselno uporabo določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, za vprašanja, ki jih ta zakon ne ureja.

K 10. členu (vsebina javnega razpisa)

Člen podrobneje opredeljuje razpisno dokumentacijo in določa njene obvezne sestavine.

K 11. členu (vloga za dodelitev subvencije)

Člen določa vsebino vloge, ki jo investitor posreduje na javno agencijo za pridobitev subvencije za investicijo.

K 12. členu (komisija)

Predlagani člen določa, da postopek za dodelitev sredstev vodi komisija, ki jo sestavljajo predsednik in najmanj dva člana iz javne agencije ter opredeljuje možnost vključitve zunanjih strokovnjakov. Člani komisije in zunanji strokovnjaki morajo biti neodvisni, kar dokazujejo z izjavo, da z investitorji in gospodarskimi družbami kot prejemniki subvencij niso povezani.

Člen določa zaključek dela komisije s pripravo mnenja o dodelitvi subvencije.

K 13. členu (odobritev subvencije)

Člen določa 60 dnevni rok za izdajo odločbe o dodelitvi ali zavrnitvi subvencije ter da v upravnem sporu ni mogoče izpodbijati odločbe, če subvencija ni bila dodeljena zaradi nezagotovljenih finančnih sredstev, temveč je izpodbijanje odločbe mogoče le v primeru, ko je bilo odločeno o pravici tožnika.

K 14. členu (pogodba o dodelitvi subvencije)

Ta člen določa vsebino pogodbe o dodelitvi subvencije in obveznost predložitve bančne garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti na prvi poziv ali drugo primerno zavarovanje kot sta na primer kavcijsko zavarovanje zavarovalnice in hipoteka.

Tretji odstavek tega člena določa rok za podpis pogodbe s strani prejemnika subvencije in zaključek postopka, če ta pogodbe v roku ne podpiše.

V pogodbi navedene pravne posledice kršitve obveznosti določajo sankcije v primeru, da prejemnik spodbude delno ali v celoti ne realizira pogodbenih zavez. Sankcije se nanašajo na obveznost poročanja, dokončanja investicijskih del, realiziranih zaposlitev, ustvarjanje dodane vrednosti in ohranjanje investicije ter delovnih mest.

Zahteva se odstop od pogodbe in vračilo izplačanih sredstev deloma ali v celoti, če:

- prejemnik spodbude najkasneje do roka, določenega v pogodbi, ne predloži poročila o poteku investicije v preteklem letu,
- prejemnik spodbude v roku, določenem v pogodbi, ne predloži poročila o zaključku investicije,
- prejemnik spodbude po podpisu pogodbe začne postopek pridobivanja pomoči za podjetja v težavah,
- če se po podpisu pogodbe ugotovi, da sta investitor ali prejemnik spodbude posredovala napačne podatke v zvezi z namenom investicije ali izpolnjevanjem pogojev ali zamaščala podatke, ki bi kakorkoli vplivali na oceno investicije ali na izplačilo spodbude,
- prejemnik spodbude v pogodbeno določenem roku ne konča v vlogi navedenih del ali vrednost izkazanih upravičenih stroškov investicije doseže 75% ali manj vrednosti investicije, kot je opredeljeno v vlogi,
- vrednost izkazanih upravičenih stroškov investicije doseže več kot 75 % in manj kot 100 % vrednosti investicije, kot je opredeljeno v vlogi, vendar vrednost investicije ali število novih delovnih mest ali dodana vrednost na zaposlenega v prejemniku spodbude ne dosega pogojev iz tega zakona,
- prejemnik spodbude ne ustvari in zapolni novih delovnih mest, ustvarjenih z investicijo, najpozneje v roku treh let po zaključku investicije,
- prejemnik spodbude ne ohranja investicije v regiji najmanj pet let po zaključku investicije ali najmanj tri leta po zaključku investicije v primeru, ko je prejemnik spodbude malo ali srednje veliko podjetje,
- prejemnik spodbude po zaključku investicije ohranja v regiji 50% ali manj ustvarjenih in zasedenih delovnih mest,
- prejemnik spodbude po zaključku investicije in v času ohranjanja investicije ne doseže pogojene dodane vrednosti na zaposlenega,

ter v sorazmernem deležu, če:

- vrednost izkazanih upravičenih stroškov investicije doseže več kot 75 % in manj kot 100 % vrednosti investicije, kot je opredeljeno v vlogi ali
- prejemnik spodbud po zaključku investicije ohranja več kot 50 % in manj kot 100 % ustvarjenih in zasedenih delovnih mest.

K 15. členu (vloga za dodelitev subvencije)

V prvem odstavku tega člena je določeno, da investitor vlogo za dodelitev subvencije za investicijo, ki bistveno prispeva k razvoju slovenskega gospodarstva, posreduje na ministrstvo, ter da se lahko za investicije, ki bistveno prispevajo k razvoju slovenskega gospodarstva, subvencije dodelijo tudi na podlagi posamične vloge brez javnega razpisa. To omogoča 106.j člen Zakona o javnih financah, ki dopušča, da se sredstva lahko dodelijo na podlagi neposredne pogodbe, če je postopek za dodelitev sredstev določen v posebnem zakonu.

Ta odstavek opredeljuje, da za dodelitev subvencije brez javnega razpisa lahko kandidirajo le tisti investitorji, katerih investicija poleg pogojev, ki veljajo za vse oblike spodbud po tem zakonu, izpolnjujejo dodatne pogoje glede minimalne vrednosti investicije in minimalnega števila novih ustvarjenih in zapolnjenih delovnih mest ter minimalnega števila visokokvalificiranih delovnih mest.

Drugi odstavek tega člena določa, katere podatke mora vsebovati vloga za dodelitev subvencije kot podlago za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev in ocenitve investicije v skladu z merili. Zahtevani podatki v vlogi so deloma predpisani že z Uredbo 651/2014/EU v smislu izpolnjevanja spodbujevalnega učinka. Obrazce za predložitev vloge predpiše minister, pristojen za gospodarstvo.

Tretji odstavek opredeljuje določa smiselno uporabo določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, za vprašanja, ki jih ta zakon ne ureja.

K 16. členu (komisija)

Člen določa, da minister, pristojen za gospodarstvo, imenuje komisijo za obravnavo vloge, ki jo sestavljajo predsednik in najmanj štirje člani, od katerih je en član predstavnik ministrstva, pristojnega za finance, ter opredeljuje možnost vključitve zunanjih strokovnjakov. Člani komisije in zunanji strokovnjaki morajo biti neodvisni, kar dokazujejo z izjavo, da z investitorji in gospodarskimi družbami kot prejemniki subvencij niso povezani. Komisija pri presoji vloge upošteva izpolnjevanje pogojev za dodelitev subvencije za investicijo, ki bistveno prispeva k razvoju slovenskega gospodarstva, ter vrednotenje po merilih iz tega 5. člena tega zakona.

Člen določa zaključek dela komisije s pripravo mnenja o dodelitvi subvencije.

K 17. členu (odločitev o dodelitvi subvencije)

Prvi odstavek tega člena določa, da komisija pripravi mnenje o izpolnjevanju pogojev in meril za dodelitev subvencije in ga predloži ministru v potrditev ter da minister po prostem preudarku, ki je omejen na presojo zagotovljenih proračunskih sredstev, izda odločbo o dodelitvi subvencije.

Drugi odstavek določa zaključek postopka z odločbo ministrstva v primeru, če komisija ugotovi, da investicija ne izpolnjuje vseh pogojev in meril za dodelitev subvencije, ali če ni zagotovljenih proračunskih sredstev.

Tretji odstavek določa, da v upravnem sporu ni mogoče izpodbijati odločbe, če subvencija ni bila dodeljena zaradi nezagotovljenih finančnih sredstev, temveč je izpodbijanje odločbe mogoče le v primeru, ko je bilo odločeno o pravici tožnika.

K 18. členu (sklenitev pogodbe o dodelitvi subvencije)

Prvi odstavek tega člena določa, da se na podlagi odločbe o dodelitvi subvencije sklene pogodba med gospodarsko družbo kot prejemnikom subvencije in ministrstvom.

Drugi odstavek določa obveznost predložitve bančne garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti na prvi poziv ali drugo primerno zavarovanje kot sta na primer kavcijsko zavarovanje zavarovalnice in hipoteka.

Pravne posledice kršitve pogodbenih obveznosti se smiselno uporabljajo, kot je navedeno v obrazložitvi k 14. členu.

K 19. členu (kredit, garancija ter subvencionirana obrestna mera)

SID banka za izvajanje finančnih ukrepov in instrumentov nacionalnih in evropskih javnih politik izvaja sklop finančnih instrumentov, ki temeljijo na povratnih oblikah spodbud (npr. posojilo z elementi državnih pomoči ali brez njih) s kombinacijo lastnih, proračunskih in drugih ugodnih virov sredstev. SID banka je že v letu 2016 skupaj z ministrstvom, pristojnim za gospodarski razvoj in tehnologijo, izvajala sedem ukrepov finančnega inženiringa (sedem specializiranih kreditnih linij).

Člen zakona določa možnost, da gospodarska družba, v kateri bo izvedena investicija, pod pogoji in merili iz tega zakona pridobi kredit, garancijo ali subvencionirano obrestno mero preko

SID banke. V tem členu navedene oblike spodbud predstavljajo manjšo finančno obremenitev za proračun RS, imajo pa pozitiven vpliv na spodbujanje investiranja, saj bi podjetja z navedenimi ukrepi lažje pridobila kredit, poleg tega pa tudi pod ugodnejšimi pogoji (kreditni s subvencionirano obrestno mero, garancije za lažje pridobivanje bančnih kreditov, kar bi vplivalo na nižjo ceno kredita za podjetje in na nižje zahteve po dodatnem zavarovanju).

SID banka lahko dodeljuje v tem členu navedene oblike spodbud na podlagi neposredne pogodbe in na podlagi sporazuma o financiranju oblike spodbud v skladu z določbami 106.j člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617).

Drugi odstavek določa obveznost zavarovanja s strani prejemnika spodbude v primeru pridobitve kredita, garancije ali subvencionirane obrestne mere z zavarovanjem zastavne pravice na nepremičnem ali premičnem premoženju ali z drugim primernim zavarovanjem.

K 20. členu (nakup nepremičnin v lasti samoupravnih lokalnih skupnosti po cenah, ki so nižje od tržnih)

Zakon v tem členu opisuje možnost nakupa nepremičnin v lasti samoupravnih lokalnih skupnosti pod ocenjeno vrednostjo na podlagi neposredne pogodbe, kar poenostavi postopek in skrajša čas, potreben za izvedbo postopkov.

Zakon, ki ureja ravnanje s stvarnim premoženjem države in samoupravnih lokalnih skupnosti v petem odstavku 17. člena že predvideva možnost nakupa nepremičnin v lasti države ali samoupravnih lokalnih skupnosti pod ocenjeno vrednostjo, vendar ob tem navaja več pogojev, ki lahko bistveno podaljšajo postopke in odvrnejo morebitne investitorje k investiranju v Republiki Sloveniji. Zaradi tega in možnosti drugačne ureditve, ki jo zakon, ki ureja ravnanje s stvarnim premoženjem države in samoupravnih lokalnih skupnosti, predvideva v 2. členu (uporaba zakona), je v prvem odstavku tega člena predvidena možnost prodaje nepremičnine v lasti samoupravnih lokalnih skupnosti pod ocenjeno vrednostjo na podlagi neposredne pogodbe. Ta možnost je mogoča le ob izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka 4. člena ter meril iz prvega odstavka 5. člena tega zakona.

Omenjeni člen ne določa spodnje omejitve vrednosti znižanja tržne cene nepremičnin, kar pomeni, da je nepremičnino mogoče prodati tudi po vrednosti 1 euro.

Drugi odstavek opredeljuje ocenjeno vrednost in način njenega ugotavljanja.

Tretji odstavek določa način ugotavljanja višine državne pomoči iz naslova te spodbude ter opredeljuje prodajno vrednost.

V četrtem odstavku je opredeljena zahteva po pripravi tako imenovane analize cost-benefit, ki jo mora lokalna samoupravna skupnost opraviti pred prodajo nepremičnine pod ocenjeno vrednostjo. Po mnenju Računskega sodišča Republike Slovenije se s tako imenovano analizo cost-benefit prepreči možnost negospodarnega ravnanja države ali lokalne skupnosti, saj mora samoupravna lokalna skupnost v primeru prodaje nepremičnine pod ocenjeno vrednostjo jasno določiti cilje, opredeliti koristi, določiti merljive učinke in ekonomsko utemeljenost prodaje nepremičnine pod ocenjeno vrednostjo.

V petem odstavku je navedeno, da odločitev o prodaji nepremičnine pod ceno, ki je nižja od tržne, sprejme občinski svet.

V šestem odstavku je opredeljena zahteva po objavi namere o sklenitvi neposredne pogodbe na spletni strani samoupravne lokalne skupnosti najmanj 20 dni pred nameravano sklenitvijo. S to zahtevo je omogočeno sodelovanje javnosti pri postopku prodaje in zagotovljena enakopravna obravnava vseh možnih potencialnih kupcev nepremičnine. Določen je tudi način izbora investitorja v primeru, če je za nakup iste nepremičnine več zainteresiranih investitorjev.

V sedmem odstavku je navedena zahteva, da na dan sklenitve pogodbe cenitev nepremičnine, ki je predmet takšnega posla, ne sme biti starejša od šest mesecev.

Osmi odstavek določa vsebino pogodbe o nakupu nepremičnin.

K 21. členu (vloga za strateško investicijo)

V prvem odstavku tega člena je določeno, da investitor vlogo za ugotovitev izpolnjevanja pogojev za strateško investicijo posreduje na ministrstvo.

Drugi in tretji odstavek tega člena določata vsebino vloge. Investitor mora zagotoviti dokumentacijo, iz katere bo razvidno, ali izpolnjuje pogoje, ki jih zakon določa. Zaradi potrebe po ugotavljanju obstoja javne koristi v konkretnem primeru je treba vlogi poleg preostale taksativno zahtevane dokumentacije priložiti tudi elaborat javne koristi.

Četrty odstavek tega člena investitorju omogoča, da istočasno zaprosi tudi za dodelitev subvencije za investicijo, ki bistveno prispeva k razvoju slovenskega gospodarstva. Obrazci za predložitev vloge za ugotovitev izpolnjevanja pogojev za strateško investicijo, to je vloge za strateško investicijo, bodo poleg vsebine obrazcev za dodelitev subvencije vključevali le še dodatne podatke in dokumentacijo iz tega člena zakona.

V petem odstavku tega člena zakon predvideva obrazce za predložitev vloge za strateško investicijo, z namenom zagotovitve potrebnih podatkov. Obrazci morajo biti javno dostopni.

K 22. členu (komisija za ugotovitev izpolnjevanja pogojev za strateško investicijo)

Člen določa, da minister, pristojen za gospodarstvo, imenuje komisijo za obravnavo vloge za strateško investicijo, ki jo sestavljajo predsednik in najmanj štiri člani ter opredeljuje možnost vključitve zunanjih strokovnjakov. Člani komisije in zunanji strokovnjaki morajo biti neodvisni, kar dokazujejo z izjavo, da z investitorji niso povezani. Komisija pri oceni vloge glede izpolnjevanja pogojev za strateško investicijo upošteva izpolnjevanje pogojev iz prvega odstavka 6. člena tega zakona.

Člen določa zaključek dela komisije s pripravo mnenja o izpolnjevanju pogojev za strateško investicijo.

K 23. členu (ugotovitev izpolnjevanja pogojev za strateško investicijo)

Člen določa, da komisija pripravi mnenje o izpolnjevanju pogojev za strateško investicijo in ga predloži ministru. Predlog in vsebino sklepa o ugotovitvi izpolnjevanja pogojev za strateško investicijo obravnava Vlada Republike Slovenije, v katerem ugotovi izpolnjevanje pogojev za strateško investicijo, da je strateška investicija v javnem interesu in pospešuje gospodarsko rast in zaposlovanje, skladen regionalni razvoj, kar predstavlja nov razlastitveni namen, seznam nepremičnin z zemljiškimi parcelami, na katerih je predvidena gradnja v javno korist, rok za izvedbo strateške investicije, predvideni rok začetka gradnje objektov ali rok za prevzem razlašene nepremičnine.

S sklepom vlade se imenuje tudi projektna skupina, v kateri so predstavniki ministrstva, pristojnega za gospodarstvo, in ministrstva, pristojnega za okolje in prostor, ki sodelujejo pri projektnem vodenju strateških investicij z namenom pospeševanja postopkov pri usklajevanju procesov pridobivanja dovoljenj (kot na primer okoljevarstveno soglasje, okoljevarstveno dovoljenje in gradbeno dovoljenje) ob spremljanju v naprej določene časovnice za vsako strateško investicijo.

K 24. členu (sklenitev pogodbe o izvedbi strateške investicije)

Prvi odstavek tega člena določa, da se po prejemu sklepa vlade o ugotovitvi izpolnjevanja pogojev za strateško investicijo sklene pogodba med investitorjem in ministrstvom, pristojnim za gospodarstvo, in določa vsebino pogodbe.

Drugi odstavek določa obveznost predložitve bančne garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti na prvi poziv ali drugo primerno zavarovanje, kot sta na primer hipoteka, poroštvo, pogodbeni kazen ali kavcijsko zavarovanje zavarovalnice.

K 25. členu (javna agencija)

Člen določa, da javna agencija izvaja aktivnosti za spodbujanje investicij in za spodbujanje internacionalizacije izvaja v skladu z usmeritvami in politiko vlade.

Ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, je nosilec kreiranja politike s področja spodbujanja investicij in internacionalizacije gospodarskih družb. Javna agencija, pristojna za spodbujanje investicij, po tem zakonu je SPIRIT Slovenija, javna agencija na področju podjetništva, tujih investicij, internacionalizacije in tehnologije, ki se ji dodelijo pristojnosti spodbujanja investicij poleg tujih tudi za domače investitorje. V veljavni zakonodaji je javna agencija SPIRIT pristojna le za spodbujanje tujih investicij in internacionalizacije gospodarskih družb.

Javna agencija SPIRIT izvaja aktivnosti spodbujanja investicij in internacionalizacije v skladu s politiko in usmeritvami ministrstva, pristojnega za gospodarstvo, na podlagi Programa spodbujanja internacionalizacije 2015-2020, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije, akcijskih načrtov in drugih programskih dokumentov.

K 26. členu (aktivnosti in program spodbujanja investicij)

Prvi odstavek tega člena določa aktivnosti za spodbujanje investicij, ki jih izvaja javna agencija, opredeljena v prejšnjem členu tega zakona.

Zagotavljanje kakovostnih informacijskih, svetovalnih in drugih storitev za investitorje se lahko izvaja tako osebno kot tudi prek spleta.

Tržnokomunikacijske aktivnosti zajemajo promocijo poslovnega in investicijskega okolja Republike Slovenije, izvajanje sektorskih investicijskih seminarjev in konferenc, predstavitve na specializiranih sejmih doma in v tujini, neposredno trženje oziroma identificiranje potencialnih novih investitorjev.

Organiziranje obiskov posameznih investitorjev in delegacij ter organiziranje dogodkov, ki prispevajo h krepitvi Republike Slovenije kot lokacije za investicije, sta pomembna z vidika odločanja investitorjev o uvrstitvi Republike Slovenije v ožji nabor lokacij za potencialno investicijo.

Projektni pristop k vodenju investicijskih projektov obsega obveščanje o različnih segmentih investicijskega okolja, iskanje primernih lokacij in organizacijo ogledov lokacij, obveščanje o možnostih pridobivanja finančnih sredstev, pripravo ponudbe po meri, vključevanje lokalnih skupnosti in regionalnih podpornih točk, usmerjanje na zunanje svetovalce, specializirane službe in druge pristojne organe ter aktivnosti follow-up.

Sodelovanje z že obstoječimi investitorji v Sloveniji je pomembno z vidika spodbujanja njihove rasti, krepitve položaja v sistemu lastnika, reinvestiranja gospodarskih družb in povečanja oziroma ohranitve delovnih mest.

Analiziranje konkurenčnega položaja Republike Slovenije z vidika investiranja in predlaganje ukrepov za izboljšanje omogočata podajanje priporočil za nadaljnje ukrepe izboljšanja poslovnega okolja v primerjavi s konkurenčnimi državami ter prepoznavanje prednosti, ki jih lahko promoviramo z vidika privabljanja novih investicij.

Opredelitev območji, namenjenih strateškim investicijam v prostorskih strateških aktih, omogoča predhodno pripravo ustreznih lokacij za pritegnitev strateških investicij skladno z razvojnimi strategijami na področju gospodarstva.

Spodbujanje izvajanja ukrepov zemljiške politike za namen spodbujanja investicij omogoča zagotavljanje sredstev za izvajanje ukrepov na državni in lokalni ravni za parcelno in lastniško sanacijo zemljišč ter pripravo ustreznih zemljišč za izvajanje strateških investicij. Tovrstni ukrepi zemljiške politike so opredeljeni v prostorski zakonodaji (na primer komasacija stavbnih zemljišč).

Po potrebi se izvajajo dodatne aktivnosti za spodbujanje investicij.

Petletni program, ki ga pripravi ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, z upoštevanjem notranjih in zunanjih ekonomsko-političnih okoliščin določi srednjeročne usmeritve in cilje Republike Slovenije na področju spodbujanja investicij. Ministrstvo predloži program vladi v potrditev. Program vlada upošteva kot del razvojnih politik in ga vgradi v procese gospodarskega načrtovanja. Da bi zagotovili merljivost uresničevanja ciljev v programu, mora predvideti tudi kazalnike za spremljanje učinkovitosti.

K 27. členu (aktivnosti in program spodbujanja internacionalizacije)

Prvi odstavek tega člena določa aktivnosti za spodbujanje internacionalizacije, ki jih javna agencija že izvaja v skladu z 9. členom Zakona o spodbujanju tujih neposrednih investicij in internacionalizacije podjetij, a se zaradi prenehanja veljavnosti prej navedenega zakona z uveljavitvijo Zakona o spodbujanju investicij navedene aktivnosti prenašajo v novi zakon, prav tako je posodobljeno poimenovanje aktivnosti za spodbujanje internacionalizacije.

Informativne in svetovalne storitve za slovenske gospodarske družbe SPIRIT Slovenija zagotavlja preko spletnega portala www.izvoznookno.si, ki je namenjeno celovitemu informiranju slovenskih gospodarskih družb o tujih trgih, mednarodnem poslovanju in podpornih aktivnosti SPIRIT Slovenija. Gospodarske družbe pri večini svojih odločitev potrebujejo dodatne informacije o poslovanju v tujini in razmerah na tujih trgih. Z brezplačnim dostopom do tovrstnih informacij v slovenskem jeziku se gospodarskim družbam omogoči prihranek časa in sredstev, ki bi jih porabile za iskanje informacij iz različnih tujih virov, ki so lahko tudi plačljivi. Vsebinsko informacij na Izvoznem Oknu SPIRIT Slovenija zagotavlja v sodelovanju z zunanjimi partnerji, slovenskimi poslovnimi klubi v tujini, ministrstvom ter ekonomskimi svetovalci v tujini in ministrstvom, pristojnim za zunanje zadeve.

Namen spletnega portala Slovenia Partner, to je www.sloveniapartner.si, je informiranje tujih gospodarskih družb o izvozni ponudbi slovenskega gospodarstva, približevanje slovenskih proizvodov in storitev ter inovativnih idej in rešitev tujim kupcem in s tem ustvarjanje poslovnih priložnosti za slovenske gospodarske družbe.

Dodatne kompetence s področja mednarodnega poslovanja gospodarske družbe pridobivajo v okviru izobraževalnih programov in seminarjev, organiziranih s strani SPIRIT Slovenija. Znanja in veščine s področja vodenja izvoznega poslovanja ter priprave učinkovitega izvoznega načrta gospodarskim družbam nudijo preko mednarodnega izobraževalnega programa ITM ter drugih izobraževalnih programov. Podrobne informacije o poslovanju na določenih posameznih tujih trgih pa posredujejo na seminarjih 'Kako poslovati s tujino'.

Namen aktivnosti s področja zagotavljanja tujih poslovnih stikov in pomoči na tujih trgih, kot so organiziranje dnevov dobaviteljev, B2B dogodkov, gospodarskih delegacij, sejmskih nastopov ter od 7 do 30 dni trajajočih predstavitev reprezentativnih izdelkov in storitev slovenskih gospodarskih družb na predhodno izbrani lokaciji v enem od večjih mest v tujini, je ustvarjanje priložnosti za slovenske gospodarske družbe za vzpostavljanje poslovnih kontaktov, predstavitev potencialnim tujim poslovnim partnerjem in vstop v mednarodne verige vrednosti.

Najbolj mednarodno aktivne gospodarske družbe se v najvišji fazi internacionalizacije odločajo o izhodnih investicijah v tujino, pri čemer je gospodarski družbi lahko v pomoč povezovanje SPIRIT Slovenija s sorodnimi agencijami v tujini z namenom za gospodarsko družbo hitrejšega in enostavnejšega pridobivanja potrebnih informacij in svetovanj preko sorodne agencije v tujini.

K uspešnejši internacionalizaciji gospodarskih družb prispevajo tudi druge aktivnosti, ki vključujejo javne razpise, preko katerih gospodarske družbe prejmejo nepovratna evropska

sredstva za pridobivanje certifikatov po mednarodnih standardih, digitalizacijo poslovanja, vzpostavitev novih poslovnih modelov v poslovanje ter sofinanciranje strateških partnerstev in konzorcijev za skupno poslovanje v tujini. Sredstva za izvajanje navedenih javnih razpisov so zagotovljena v okviru proračunskih postavk ministrstva.

Po potrebi se izvajajo dodatne aktivnosti za spodbujanje internacionalizacije.

Petletni program, ki ga pripravi ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, z upoštevanjem notranjih in zunanjih ekonomsko-političnih okoliščin določi srednjeročne usmeritve in cilje Republike Slovenije na področju spodbujanja internacionalizacije. Ministrstvo predloži program vladi v potrditev. Program vlada upošteva kot del razvojnih politik in ga vgradi v procese gospodarskega načrtovanja. Da bi zagotovili merljivost uresničevanja ciljev v programu, mora predvideti tudi kazalnike za spremljanje učinkovitosti.

K 28. členu (predstavništva agencije v tujini)

Kot v prejšnjem členu navedene aktivnosti za spodbujanje internacionalizacije se tudi ta člen prenaša iz 14. člena Zakona o spodbujanju tujih neposrednih investicij in internacionalizacije podjetij, ki bo z uveljavitvijo Zakona o spodbujanju investicij navedene aktivnosti prenehal veljati. Predstavništvo agencije v tujini se lahko odpre ali zapre na podlagi analize ekonomske upravičenosti ob predhodnem soglasju vlade.

V razvitih gospodarstvih je pospeševanje internacionalizacije vezano na mrežo gospodarskih predstavnikov v tujini. Večino storitev, ki se nudijo podjetjem, zagotavlja prav ta mreža. Slovenija trenutno nima mreže gospodarskih predstavništev, katere delo bi bilo primerljivo z delom predstavništev v večini drugih držav, članicah EU. Nabora storitev, ki jih nudijo ekonomski svetovalci na diplomatsko-konzularnih predstavništvih, ni mogoče v celoti opredeliti v tem smislu.

Predstavništva agencije v tujini zagotavljajo informacije in svetovanje rezidentom ali nerezidentom pri njihovem delovanju na področju vhodnih in izhodnih investicij ter opravljajo naloge iz področja spodbujanja internacionalizacije podjetij.

K 29. členu (financiranje aktivnosti in pogodba o financiranju)

Delovanje agencije na področju spodbujanja investicij in internacionalizacije gospodarskih družb je pogojeno s financiranjem iz proračuna na podlagi letne pogodbe, sklenjene med ministrstvom in agencijo.

K 30. členu (nadzor)

Člen določa obveznost ministrstva kot uporabnika proračuna, da nadzira izvajanje pogodb o dodelitvi subvencij in pogodb o izvedbi strateške investicije ter preverja namensko porabo spodbud.

Člen predvideva tudi letno poročanje ministrstva Vladi Republike Slovenije o dodeljenih spodbudah.

K 31. členu (prenehanje veljavnosti predpisov) in k 32. členu (rok za izdajo podzakonskih predpisov)

V teh določbah je urejen prehod na novo sistemsko ureditev spodbujanja investicij tako za domača kot podjetja v tuji ali mešani lasti.

K 33. členu (uskladitev sklepa o ustanovitvi agencije)

Agencija, pristojna za spodbujanje investicij po tem zakonu je SPIRIT Slovenija, javna agencija na področju podjetništva, tujih investicij, internacionalizacije in tehnologije, ki se ji dodelijo pristojnosti spodbujanja investicij poleg tujih tudi za domače investitorje. V veljavni zakonodaji je javna agencija SPIRIT pristojna le za spodbujanje tujih investicij, zato je potrebno temu ustrezno prilagoditi sklep o ustanovitvi agencije.

Javna agencija poleg opravljanja nalog s področja investicij nadaljuje z delom na področju spodbujanja podjetništva, internacionalizacije in tehnologije.

K 34. členu (uveljavitev zakona)

Člen določa, da zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.